

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-betűs polt sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyíttér polt sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1909.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, augusztus 12.

Mai számunk főbb közleményei:

- A rossz üzlet.
- Rauch bán bukása.
- A török-görög konfliktus.
- A feledékeny tanács.
- Agyonlőtték a csendőrök.
- Elveszett illúziók.
- Az aradi országgyűlés hatvanadik évfordulója.
- Szókevény inas-csapat.
- Közgyűlés 42° alatt.
- Rablógyilkosság a bankban.
- Botrány a református templom előtt.
- A főkonzul feleségének rémtette.
- Színházi pletykák.
- Hogy nyaral az angol király?

A város mint vállalkozó.

Arad, aug. 12. 11

A mai közgyűlésnek ismét meg volt a maga tanulsága. Egyszerű és értelmes lecke arra, hogy Aradnak nem szabad semmihez sem hozzányulnia. Az autobuszról esett szó. Az autobuszról, melyet számítás és megfontolás nélkül a lóvasut letörésére állítottak üzembe, amely most egy év után a legszomorubb eredményekkel lepte meg a közönséget. Alig egy éve annak, hogy a város az ellenség ellen sorompóba küldte a maga harcosát s ime kiderült, hogy a százazreket oktalatlanul kidobtuk, mert az egész vállalat mit sem ér.

Az autobusz vállalat ma — egy év után — huszezer koronát kért gummikra, mert különben nem tudja fenntartani üzemét. Allapítsuk már most

meg előjáróban, hogy az autobuszok a városnak közel 300,000 koronájába kerülnek s hogy a tervszerint 12 év alatt önmagukat kell amortizálniok. Az első év mérlege azt mutatja, hogy nemcsak az amortizációt nem hozza meg a vállalat, hanem egyenesen veszteséggel dolgozik. Történt ugyanis, hogy az első féleves mérlegnél egyenesen könnyelmű nemtörődomséggel hasznót mutattak ki még az amortizáción felül is. Mi ekkor is kétkedtünk, mert a számok csalhatatlanságában nem hiszünk.

S ime, a ma beigazolta aggályainkat: a mérleg nem volt igaz, a számok hazudtak. Mert ha most 20.000 korona kell már új kerékgummikra, akkor ez a vállalat már az első évben beigazolta, hogy nem érdemli meg azt, hogy a város akár csak egy fillért is költsön rá. A tizenkét éves számításban volt benn javítás, gummi, kezelés és minden elképzelhető regie: ha tehát ma ilyen óriási összeggel kell az üzemeltetéseket pótolni, úgy állapítsuk meg, hogy az autobusz óriási veszteséggel zárta le az első üzemét.

Epen ebben az ügyben látjuk beigazolva eme sokszor hangoztatott nézetünket: a mi városunk nem érett meg arra, hogy házilag üzemeket kezeljen. Hiányzik minden reális számítás, minden kereskedői gondosság és előrelátás. Botorul beugranak minden vállalatba, hirdetik róla, hogy aranyhegyeket jövedelmez s ameddig lehet, ebben a téves hitben

tartják magukat, meg a közönséget. De amikor a szomorú valóság kiderül, akkor nem restelik a holtra az erőt reáparazolni, hogy a sebeket, a polgárság méltó feljajdulását rövid időre bár, de betapasszák, elnémit-sák.

Igazunkat mi sem bizonyítja jobban, mint az autobusz, a vízvezeték, melyek a házi kezelés ellen csak úgy ontják az érveket s fájdalom — keserves tapasztalatokkal szolgálnak. Most itt a nyakunkon nyolc darab ócska, rossz kocsi, oda egy egész rengeteg tőke s ekkor még újabb áldozatokat kérnek. Hát ilyenek után szabad-e gondolni is arra, hogy a házi kezelés rendszerét Aradon meghonosítsuk?

Nagy feladatok, nagy kérdések várnak megoldásra. Nagy elővigyázat, gondosság kell ahhoz, hogy a várost újabb károsodástól megóvják. Inkább magánvállalatok kezeljék az üzemeket biztos és becsületes szerződés alapján, semhogy a házi kezelés dicsőségét a polgárságnak kelljen garasokban kiizzadnia.

Az autobusz mai esete tanulság minderre, amit nem szabad figyelmen kívül hagyni. A város jövője, a polgárság boldogsága függ attól, megsziveljük-e azt a sok intő szót, amit a tények hosszú szomorú sorozata elénk tár, avagy tovább rohanunk-e az anyagi tönk felé?

Forgácsok a szinpad deszkáiról.

Irta: Elhari Ákos.

K... szinművésznek ragyogó szépségű, híres primadonna volt a felesége. Mindketten egy nagy vidéki városban voltak szerződötve. A közönség rendkívül szerette őket; különösen az asszonyt bálványozta a város arany-ifjúsága. Seregestül zsongták körül az udvarlók.

Egy napon eminens szerencse kínálkozott a férj számára, — szerződéssel kínálta meg egy budapesti színház. Mint affajta nagyratörő ember, örömmel fogadta el a fővárosi ajánlatot és abban állapodtak meg, hogy az asszony — egyelőre — vidéken marad.

S... kolléga, aki annál a társulatnál az intrikus szerepkört töltötte be, — diszkrétan így szólt a férjhez:

— Pajtás, — nem akarok neked kellemetlenségeket mondani, de nem félsz egyedül itt hagyni a menyecskét? Fiatal, szép, vidám asszony, — tizes, temperamentumos teremtés, — nem vagy féltékeny?

— Kedves cimborám, — feleli K... — kétféle férj van. Az egyik vad, féltékeny, veszett fajta, aki, ha a felesége kikapós természetű, kardot, pisztolyt ragad, tör, zuz, gyilkol és megöli vagy az asszonyt, vagy a csábítót. — A másik fajta már hüvösebb vérű, izig-vérig modern ember, — magam is ilyen vagyok.

— Az ilyen ember hasonló helyzetben, tisztelteti az utódját, ő maga pedig nyugodtan elmegy vacsorázni a vendéglőbe és rendel egy adag — csirkepaprikást.

S... kolléga mentegetőzni kezdett: — Bocsáss meg, izl stelen voltam. Nem akartalak megbántani, — felejsük el az egészet.

A férj másnap felutazott Budapestre. — Nem telt bele tíz nap, sürgőnyt kapott S... kollégától: — „Pajtás, megrendelheted már a csirkepaprikást”.

Orpheust adták Debrecenben. A II-ik felvonás fináléjához a rendező egy lovat íratott ki. A kellékes be is szerezte a lovat egy debreceni talyigástól. — Este a trükk fényesen bevált, — a lónak nagy sikere volt.

Másnap a talyigás nem bírt a lovával. Csökönyös volt, makrancoskodott, sehogy sem akart engedelmessé válni. — A talyigás dühbe gurult és hatalmasan elpuffol a lovát:

— A keservét az ides apádnak, de felvitte az isten a dógod, amióta színész lett belőled!

Somogyi Károly szinigazgatónak volt egy kutyája. Virágvasárnap táján, az egyik szinész, akinek szerződését Somogyi nem akarta

megújítani, gyanutlanul elkezdte a kutyát simogatni.

A Somogyi fia, a kis Béla gyerek — akkor 6 éves lehetett — odaszól:

— Hiába hizelegsz annak a kutyának. — azért a papa még sem fog szerződötetni!

Egy Bánk-bán előadás napján Csiky Lászlóval történt meg Kaposvárott a következő eset:

Reggel beállit hozzá a mosónő a kifizetetlen számlával.

— Csiky ur kérem, ez már mégsem járja! Harmadszor vagyok itt a számlával, mikor fog már fizetni?

Csiky, mint egy örült, kiugrott az ágyból, két öklével eszeveszetten hadonázva a megrémült mosónő előtt, — dühösen szavalni kezdett Bánk negyedik felvonásából:

„Hah! Hogy e dühösség, mely a testemet Emészti, százezer mértékbe fussa El lelkedet!
Az ételednél undorodásba jöjj
Es férgesedjen az — italod! — gyötörjön Ehséged annyira, hogy a sirból a Halottakat kívánd kívágni! —
Órokra átkozott légy! átkozott!
Es átkozott a hely, melyben születted!

A török-görög konfliktus.

A nagyhatalmak akciója.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 11.

A nagyhatalmak egyértelmű békeakciójával, úgy látszik, elejét fogják venni annak, hogy a török-görög konfliktus háborúra kerüljön. Mai távirataink ezek:

Konstantinápolyból táviratozzák: Mint-hogy Görögország ideérkezett válasza a háborus konfliktusért a felelősséget ismét a védő hatalmakra hárítja, a porta athéni követének előreláthatólag meg fogja adni a jelzett szabadságot. A hadikészülődéseket tovább folytatják, de a háboru veszedelmét az összes hatalmak egyértelmű békeakciója folytán megszüntnek tekintik. Mindazonáltal az angol közep-tengeri flotta megjelenése a krétai vizeken az itteni kormány köreiben nyugtalanságot kelt.

Berlinből táviratozzák: A görög kormány válasza Athénben rossz hatást tett. A tegnapi remény a békés kibontakozásra lassanként kezd megszűnni, mindenki a küszöbön álló hadüzenetről beszél.

Berlinből táviratozzák: A canei zászló bevonásánál drámai jelenetek játszódtak le. A lakosság könyes szemekkel nézte a görög lobogó eltávolítását. A görög lobogó eltávolítása miatt a krétai kormány helyzete igen súlyos. A miniszterelnök betegség ürügye alatt eltávozott, a külügyminiszter pedig szabadságot kért.

Berlinből táviratozzák: A Zeit tudósítója beszélt Enver beyjel, a berlini török katonai attaséval, aki szövegezte Törökország állapotáról, majd a krétai kérdésre rátérve, ekként nyilatkozott: Törökország ma olyannyira konszolidált, hogy semmi esetre meg nem tűri, hogy az országából egy darabkát letörjenek. Törökország a legtökéletesebben felkészült a haragra. Nemesak szárazföldi hadserege harcra kész, de flottája is kiválóan elsőrendű. Az új rezsím buzgón munkálkodott a flotta felújításán. A tisztai állásokra oly tömeges volt a tódulás, hogy módunk volt kiválasztani a legjobbakat és kiselejtezni a silányakat. Sikerülni fog-e a védőhatalmaknak Görögországot észre téríteni: az ő dolguk. De bizonyos, hogy Görögország

Szegény mosónő riadtan menekült a szoba szögletébe és a fal mellett meglapulva — óvatosan az ajtó felé huzódott, a hol azután „Jézus Mária!” kiáltással ész nélkül kihorant.

Soha sem jött többé a pénzéért.

Csiky úgy küldte el neki postautalványon.

Rózsahelyi Kálmánnal — színiinövendék korunkban, — nagyon sokat nyomorogtunk. Az O-utcában laktunk hatodmagunkkal egy hónapos szobában.

Egy napon — ebéd idő tájban — összeszámoltuk garasainkat: 10 krajcárunk volt — kettőnknek.

— No pajtás — így szóló Rózsahelyi — eredj a pékhez, hozz 5 krajcárért kenyeret; én pedig elszaladok a henteshez, veszek egy kis meleg tepertőt.

Akkoriban a Népszínházban a „Sötét titok” című látványos darab volt műsorban. Sorozatos előadásban talán ötvenszer ment egymásután.

A pék, az öt krajcár áru kenyeret egy ilyen színlapba göngyölt. A mint kijövök az üzletből, véletlenül ránézek a kezemben levő csomagra. Ott vigyorgott nagy fekete be-tűkkel:

Holnap: Ugyanez!

A könyv kicsordult a szememből.

ígérgetéseire sokat adni nem lehet. Bizonyítékaink vannak, hogy Görögország részes a bandaüzelmekben.

Londoni jelentések szerint ott, Görögország válaszára után, még kevésbé biznak a békében, mint a válasz megadása előtt.

A rossz üzlet.

Vita az autobus-vállalatról.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 11.

A mai közgyűlésen ismét kitűnt, hogy a törvényhatósági bizottság teljesen tájékozatlan az autobus-üzemlettel. Lócs Rezső gazdasági tanácsnok ugyanis azt a kérelmet intézte a tanács nevében a közgyűléshez, módosítsa azt az előbbi határozatát, amely szerint 20,000 koronát a törzsvagyon-alapból fordít autobus-garage céljaira és mondja ki, hogy ezt az összeget tartalékkerekre beszerzésére és egy 5000 koronás forgó tőke céljaira adja meg, minthogy a belügyminiszter a garage kérdésben nem intézkedett s a város a Westinghouse-gyárral megállapodásra fog jutni egy garage-bérlésre nézve.

Ez az újabb hitelkérvés vitát provokált, a melyből az a konklúzió szűrődött le, hogy a törvényhatóság már idegesen nézi az autobus vállalat működését. Az általános óhaj az volt, hogy a tanács az autobus-forgalomnak hü és tiszta képét adja, nehogy minden közgyűléstől újabb hitelt kelljen kérni.

A vita elején Mittner József azt kérdezi, hogy nem kapta-e meg a város a Westinghouse-cégtől a próbaköcsi négy kerekét?

Erre a kérdésre Lócs Rezső azzal a felvilágosítással szolgált, hogy a négy kereket megkapta, de körülbelül még 60 pótkerekre van szükség, hogy az üzem fennakadást ne szenvedjen.

— Akkor szüntessük be az egészet! — jelentette ki Szalay Arnold dr.

Tedeschi Viktor arra kíváncsi, hogy az üzemfenntartás szempontjából a befektetett tőke nagysága és az üzemköltség miként viszonylanak egymáshoz. Részletes, pontos és kimerítő számadást kér arra nézve, hogy mennyi a befektetés és mennyi a forgalom, mert ezeknek ismerete nélkül a törvényhatóság teljesen tájékozatlan. Kéri tehát a tanácsot, hogy a jövő havi közgyűlésen részletes mérleget mutasson be a törvényhatóságnak.

Lócs Rezső azt mondja, hogy az üzembizottság a múlt havi közgyűlésen bemutatta jelentését, a törvényhatóság azt tudomásul vette és az üzembizottságnak meg is adta a felmentvényt.

Magyari Ferenc szintén tiszta képét akarja az autobus-üzemnek, mert kíváncsi arra, hogy ráfizet-e a város az autobuszra, vagy pedig nyer.

Vizer Aladár alszámvevő kifejti, hogy a kért 20,000 korona csak kiegészítése akar lenni a 270,000 koronás hitelnek, amelyből 1908. december végéig 249 ezer koronát költöttek s a mely összeget a törzsvagyon-alapból fedeztek. Ugyanebből az alapból kérik most a 20,000 korona fedezését is, hogy a bevétel érintetlen maradjon s hogy számadási zavarok ne álljanak elő.

Adler Andor úgy látja, hogy az eddig még fel nem használt 20,000 koronát erővel fel akarják használni. Hát használják fel, de vegyék ezt az összeget a bevételből s nem baj, ha ebben az esetben könyvelési különbség lesz. Az újabb kölcsön megadásához nem járul hozzá.

Nemess Zsigmond dr. úgy látja, hogy az

autobusz-üzem nem nagy örömet okoz Arad város közönségének. A törvényhatóság nem látja a kérdést tisztán, de mert szakember mondja, hogy szükség van a 20,000 koronára, meg is kell azt szavazni. Azonban készítsen a tanács olyan pontos jelentést, amelyből kiderül: hogyan áll üzletileg az autobus-vállalat.

Lócs Rezső tudomására adja a közgyűlésnek, hogy az autobus-üzem félévi mérlegét a jövő havi közgyűlésen befogják mutatni.

A törvényhatóság ezután a tanács javaslatát elfogadta.

Rauch bán bukása.

Béke a horvátokkal.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 11.

Rauch bán egy hét óta harmadszor tételi kommunikében közzé, hogy az ő bukásáról szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak. A mai lapokban ismét egy ilyen félhivatalos közlemény látott napvilágot. Ez a sok cáfolat a mellett szól, hogy Rauch urnak nincs rendben a szénája. Az ő előde, Rakodezay bán, bukása előtt épen egy nappal még mérgesen cáfolta távozásának hírét, másnap azután Wekerle kiadta az utját.

Rauch urat rövidesen ugyanez a sors fogja érni. Rauch teljesen lehetetlenné tette magát Horvátországban. Most már nemesak a horvát-szerb koalíció, de az unionisták se akarnak szóba állni vele.

A kormány Raucht teljesen elejtette. A kormány belátta, hogy Horvátországban rendezett állapotokat kell teremteni. Ugyanerre törekszik a horvát országgyűlés többségét képező horvát-szerb koalíció is, mely tudatára jutott annak, hogy a vasuti pragmatika miatt nem érdemes az ország fejlődését megakasztani.

Wekerle miniszterelnök mindjárt a kormány újra kinevezése után érintkezésbe lépett a horvát-szerb koalíció vezérével és kifejezte előtük azt a kívánságát, hogy az őszre rendbe akar jönni a horvátokkal. A horvát képviselők örömmel vették tudomásul a miniszterelnök kívánságát és biztosították Wekerlét, hogy ők a maguk részéről mindent megtesznek a békés állapotok létesítése érdekében. Készeknek nyilatkoztak arra, hogy követeléseik teljesítését egyelőre nem kívánják, csak Rauch eltávolítását követelik. Azt is megmondták Wekerlének, hogy nevezzen ki új bánt, legyen az koalíció, vagy unionista, ők szívesen dolgoznak vele. Wekerle kijelentette, hogy személyi kérdések miatt nem fogja a békét megakadályozni, ami Rauch elejtését illeti.

Fővárosi tudósítónknak a napokban alkalma volt beszélgetni a horvát-szerb koalíció egyik vezérével, aki már régen dolgozik a béke helyreállításán. Ez a horvát képviselő a következőket mondotta:

— A horvát nép már unja a harcot és békében akar élni a magyarokkal. Mi is ezt akarjuk és meggyőződünk, hogy a magyar kormány tagjai is hajlanak a békére. Követeléseinket egyelőre félretesszük, csak Rauch bán eltávolítását követeljük. Ez a béke conditio sine qua non-ja. Erősen hiszem, hogy az őszszel, amidőn a magyar kormányválság elintézését nyer, a horvát konfliktus is meg lesz oldva. A jóakarát megvan mindkét oldalról. Josipovich miniszter kijelentette, hogy a Rauch bán személyéhez a kormány nem ragaszkodik, a béke érdekében szívesen feláldozza ezt az embert, aki balkezű politikájával a jelenlegi lehetetlen helyzetet teremtette.

Elveszett illúziók.

A községi gazdálkodás hívei az e téren tett keserves tapasztalatok nyomán nemsokára már egész Európában hitelüket fogják veszíteni.

Akiket a hazánktól messzebb fekvő Angliában tett szomorú tapasztalatok Lord Avebury híressé vált könyvéből el nem rettentettek a községi gazdálkodástól, azokra igen nagy tanulsággal fog járni, ha a Magyarország szomszédságában fekvő és a községi gazdálkodás jeliszavával eddig vezető szerepet játszó Bécs város viszonyaira vonatkozó leleplezéseket elolvassák a *Neue Freie Presse* f. hó 5. számának esti lapjában megjelent vezércikkben.

Ennek a községi gazdálkodásra oly szomorú világosságot vető vezércikknek a megírására az adott okot, hogy a bécsi községtanács vezető egyéniségei elhatározták a központi közlekedés díjtételeinek emelését.

Nem lesz minden érdek nélkül való, ha a tanulságos vezércikk érdekesebb részleteit minden kommentár nélkül, megismertetjük:

„A közuti közlekedés díjtételeinek emelése ép oly hatással van, mint a közterhek és adók emelése; az általános drágaság és drágulás korszakában, amelyben a pénz értékesíkenését másokra áthárítani nem tudó középosztály oly küzdelmet folytat a létfenntartásért, még a község is belenyúl a polgárok zsebébe a viteldíjak felemelése révén.

A sokféle közszolgáltatási üzemnek községi kezelése iránt felébresztett entuziasmus lényegesen lelohadt, mert nem teljesült egyetlen remény, egyetlen ígret sem, melyet annak idején a községi kezeléshez fűztek. A községi gáz nemcsak nem olcsóbb, de némely tekintetben még drágább is, mint amilyen a községi hatalmaskodással kiszorított angol gáz volt. A községi sörgyár beteg, szenvedő alkotás, noha a község az ő üzeméhez oly eszközöket használhat fel, amelyekkel magánvállalkozó nem rendelkezhetik.

A közuti vasut finánciális eredményei messze visszamaradtak a várakozások mögött és a tiszta haszon alig különbözik attól a részesedéstől, amely a községet a magánvállalkozás tiszta hasznából azelőtt megillette.

A községi gázgyár finánciális haszna meghazudtolja azokat a rózsaszínű ígreteteket, amelyekkel a régi társulat vezetőinekéhez kiszakításához és a számtalan milliókat elnyelt új gázgyár építéséhez csináltak hangulatot s az elektromos világítás és erőátvitel egységárai Bécsben mindamelllett magasabbak, mint más hasonló nagy városokban.

A községi gazdálkodás végeredménye ipari téren tehát abban öszpontosul, hogy a község óriási adósságokat halmozott össze, hogy az eredmény messzire mögöttük marad az előirányzatoknak és a polgárság terhei most nagyobbak, mint azelőtt voltak.

Hozzájárul ehhez, hogy a községet ugyanaz a veszély fenyegeti, mint amelynek az előtt az illető magánvállalatok ki voltak téve: a községnek is meg kell küzdenie a folyton növekvő mérveket öltő munkásmozgalommal és nagy áldozatokat kell hoznia a növekvő igények kielégítésére. A község ma legnagyobb ipari vállalkozó Bécsben és a legnagyobb egész Ausztriában. A polgárságot nemcsak gázzal, vízzel, elektromossággal, coakssal és különféle melléktermékekkel látja el; nemcsak közuti vasutat tart fenn; bár kétséges eredménynyel, még a temetkezési vállalatokat is községésítette és nagy telekcomplexumokat vásárol öszszegigen kedvezőtlen tapasztalatokkal.

De tetszomja még mindig nincs kielégítve. Arról beszélnek, hogy meg fogja szerezni a városi vasutat (Stadtbahn), cementgyárat állit, szénbányát vásárol.

Az ipari községi gazdálkodásért való lelkesedés mézeshetei azonban már elmúltak és eredmény gyanánt nem marad fenn más, mint: drága üzem, minimális pénzügyi haszon és a polgárságnak súlyos megterhelése.

Agyonlötték a csendőrök.

Apáti község réme.

— Az Arad Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 11

Csendőrök golyója ölt ma meg egy veszedelmes embert az aradmegyei Apáti községben. Egy apa hívta a csendőröket a fia ellen, mert az elvetemült gonosztevő kést emelt reá, sőt szembeszállt a csendőrökkel is. A megtámadott csendőrök agyonlötték. Az esetről a következőket jelentik nekünk Apátiból:

Néhány héttel ezelőtt került haza Apátiba Sztana István itteni gazdálkodónak János nevű fia, akit évekkal ezelőtt az aradi törvényszék nyolc évi fegyházbüntetésre ítelt. Sztana Jánost büntetése háromnegyed részének letöltése után, mivel jó magaviseletű volt, feltételesen szabadlábra helyezték. Alg érkezett azonban haza falujába, újból kötekedni kezdett mindenkivel és szándékosan kereste a kellemetlenkedéseket. Az utóbbi napokban édesatyjával volt állandó civakodásban. Valami pénz differencia volt közöttük. A fiu pénzt követelt az öregtől és mivel az nem teljesítette a kérelmét, több ízben tettelegesen bántalmazta. Ma is öszszeszólkoztak:

— Vén gazember, — mondotta a fiu az apjának — ha nem adsz pénzt, agyonütlek. Egy embert már a másvilágra küldöttem.

— Ne bánts fiam — könyörgött az öreg ember az elvetemült fiuhoz, — adnék pénzt, de isten látja lelkemet, hogy nincsen.

Sztana János dühösen felugrott az elutasító válasz hallatára, botot ragadott és fenyegető magatartással közeledett az öreg felé. Sztana István látva a veszedelmes helyzetet, felszakította a szoba ajtaját és elrohant a csendőrséghez segítségért. A csendőrségtől három csendőr ment ki a veszedelmes ember megfékezésére. Amint beléptek a csendőrök, Sztana János vadul kiáltott rájuk:

— Ne merjen senki hozzám nyulni, mert agyenszurom. Nekem nem kell törvény, majd csinálók én magam.

Ezzel kést rántott elő és a csendőrök felé rohant. Azok szuronynyal fogadták, de Sztana János megfogta az egyik szurony végét és ki akarta csavarni a csendőr kezéből:

— Tűzelj! — vezényelt az őrsvezető, mire három fegyverből egyszerre repült a golyó Sztana János testébe. Még ott a helyszínen meghalt.

Az esetről azonnal jelentést tettek az aradi királyi ügyészségnek és a csendőrszárnyparancsnokságnak. Mindkét helyen elrendelték a nyomozást.

TANÜGY.

(—) A közeli iskolai beiratkozások alkalmából figyelmezteti az anyakönyvi hivatal az érdekelt szülőket, hogy a közép és polgári iskolákba szükséges anyakönyvi kivonatokat (születési bizonyítványt) s az elemi iskolákba szükséges díjmentes tanusítványokat (születési értesítőket) igyekezzenek most már beszerezni, mert e hó végével és szeptember hó elején olyan nagy a munkatorlás, hogy a hivatal nem képes mindenkinek a kellő időben eleget tenni.

A feledékeny tanács.

Az okmányhamisító tanító nyugdíja.

— Az Arad Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 11.

Mintha csak Abderából érkeznek az alábbi tudósítás, pedig Szegedről érkeznek. És oly sok mulatságos dolog van benne, hogy elegendő egy országot felderíteni. A tudósítás ez:

Még 1898-ban történt, hogy Vastag József nyugalmazott városi tanítót azon kapták, hogy hamis nyugtákkal szedett ki pénzt a város kasszájából. Az öreg tanító anyósa ugyanis nyugdíjat élvezett a várostól. Mivel beteg, törődött öregasszony volt, a nyugdíjáért minden hónap elsején Vastag jelentkezett. A szabályszerűen kiállított nyugtára pontosan megkapta mindig a pénzt. Egy elsején ismét fölvitte az öregasszony nyugtáját a polgármesteri hivatalba kiutalványozás végett. Néhai Pálffy Ferenc, az öreg podesztza, aki személyesen ismerte az asszonyt, érdeklődve kérdezte a tanítótól:

— Hogy van az öreg néni? —

— Köszönöm a nagyságos ur kérdését, — válaszolta könnyes szemekkel Vastag — már hat és fél éve meghalt, az isten nyugosztalja.

— Meghalt?

— Meg az.

— És maga hat és fél éven keresztül folyton kiszedte a nyugdíját?

A ravasz ember látta, hogy leleplezte magát és röstelkedve vallotta be, hogy bizony *betedfél esztendeig károsította a várost*. Természetesen az öregasszony nyugdíját nem folyósították, sőt Vastag József tanítói nyugdíját is beszüntették, ellene pedig okirathamisítás és csalás miatt megindították a büntető eljárást. A törvényszék el is ítélte a szélhámos tanítót három havi fegyházra.

Dacára a jogerős bírói ítéletnek, a tanács a tanító ellen elfeledte a fegyelmi eljárást megindítani, ami most derült ki a tanácsülésen. Bárkányi Zoltán osztályjegyző referálta az ügyet s kijelentette, hogy Vastag ellen már nem is lehet fegyelmit indítani, mert az arra kitűzött hat évi határidő régen letelt. Tehát, ha Vastag József jelentkezik a nyugdíjért, nemcsak a mostani, hanem az esztendőök óta visszatartott összeget is ki kell utalni.

— Már most mit tegyünk? — kérdezték a tanácsnokok tanácstalanul.

— Itt nem lehet mást tenni, mint fizetni — felelte Bárkányi.

— Ne fizessünk. Csalónak nem jár nyugdíj — kiáltott közbe Balogh szenátor.

— De nem úgy van az — replikázott Bárkányi — mert fegyelmi uton kellett volna megfosztani nyugdíjától.

Hosszas vita után végre abban nyugodtak meg a tanácsosok, hogy hátha meghalt már Vastag, aki közben Sátoraljaujhelyre költözött s azóta nem követelte nyugdíját, amely törvényesen jár neki. De hátha nem halt meg és hátha követelni fogja a tekintélyes summát? Erre az eshetőségre nem határoztak a furdőről visszatérő s furdőre készülő tanácsosok. Valamint azt is elfeledték, hogy valakit talán mulasztás terhel, amiért elfelejtődött a tanító elleni fegyelmi megindítása s hogy az a valaki megérdemelné, hogy most már a fegyelmi ellene induljon meg.

Rablógyilkosság a bankban.

Agyonlőtt vezérigazgató. — Merénylet egy fiumei pénztárban.

— Távirati tudósítás. —

Arad, augusztus 11.

Az újpesti bank-, és a székesfehérvári postarabláshoz hasonló vakmerőséggel elkövetett rablógyilkosság történt ma Fiumében. Három állásnélküli orosz csavargó, fényes nappal behatolt a Fiumei Népbank helyiségébe, ahol revolverrel kezükben arra kényszerítették egy másik bank szolgáját, hogy négyezer koronát tartalmazó táskáját adja át nekik. Mikor pedig látták, hogy *Milosevics* bankigazgató a szolga védelmére akar sietni, az egyik rabló revolvert szegzett rá és agyonlőtte. A bankigazgató a fiumei kórházban még a délelőtti folyamán meghalt.

A rablógyilkosok közül egyet sikerült elfogni, akinél megtalálták az elrablott pénzt, a másik kettő elmenekült. A szenzációs merényletről, amely egész Fiumét izgatottságban tartja, a következő részleteket táviratozzák:

Rablók a bankban.

A fiumei rablógyilkosságról a délelőtti folyamán csak a következő szűkszavú jelentés érkezett:

Nagy vakmerőséggel elkövetett rablás történt ma délelőtti Fiumében. A Fiumei Népbank üzlethelyiségébe, mely az Európa szállóban van, ma délelőtti 10 óra körül *Kremenics György*, a *Hitelbank* szolgája, nagyobb pénzüsszeget vitt a bankjától. A szolgát már az utcán *Kisinevszki* Salamon odesszai és *Abram Berkov* sariski orosz alattvaló csavargók követték, behatoltak utána a bankhelyiségbe is s itt egyikük a szolgát mellén ragadva elrabolta mintegy 4000 koronát tartalmazó pénztáskáját, a másik pedig revolverével a közelükben lévő *Milosevics* bankigazgatóra lőtt. A bankigazgató véresen esett össze. A rablók a Piazza Elisabetha felé menekültek.

A szolga segélykiáltásaira figyelmes lett *Ratkovics* János rendőrszem s a menekülők után vetette magát. A rablók menekülés közben 10 lövést tettek a rendőrré, de egyik sem talált. A Via Ciotán a rendőr utólérte *Kisinevszki* Salamont és kardjával úgy vágta hátba, hogy összeesett. A másik elmenekült. A rendőrség széleskörű vizsgálatot indított.

„Add ide a pénzt.”

Az első jelentés után budapesti bankörökből is rendkívül sokan érdeklődtek a vakmerő rablógyilkosság részletei felől és sűrű táviratváltás kezdődött Fiume és Budapest között. A későbbi jelentések azután részletesen beszámolnak a bankrablás és gyilkosságról:

Fél tíz óra után az Európa-szállóban levő bankhelyiségbe három marcona alak lépett be. Az egyik nyomban az ajtóhoz állt és székekkel eltorlaszolta a bejáratot, hogy senki ne jöhessen be utánuk. A bankhivatalban jelenlevő szolgák és tisztviselők még fel sem ocsudhattak ijedtségükből a szokatlan látványra, amikor mindhárom rabló *Browning*-revolvert rántott elő és azzal kettő két szolgához lépett és homlokukra szoritották pisztolyaikat; a harmadik pedig a pénztárnál levő *Milosevics* igazgatóhoz lépett, — aki a szabadságon levő pénztárost

helyettesítette — és szintén pisztolyt szegzett rá.

— Add ide a pénzt! — riváltak a rablók az egyik szolgára.

— Ne bántsatok, irgalmezzatok életemnek, hiszen nincsen nálam pénz. A pénz a kasszában van.

— Azt tudjuk, majd onnét is kiszedjük, de te kutya, add ide azt a csomó bankót, amit az elébb hoztál! Egy-kettő, ki a pénzzel, különben agyonlövünk.

A szolga látta, hogy nincs menekvés, reszkető kezekkel adta át a 4000 koronát tartalmazó táskát a rablóknak.

Halló, Halló . . .

Mialatt a szolgától a két rabló elrabolta a pénztáskát, a hivatalnokok megdermedve álltak helyeiken. Senki se mert egy lépést is tenni, mert a rablók mindenkit lelövással fenyegettek, aki moccani mer. Mikor *Milosevics* bankigazgató látta, hogy a rablóknak eltökélt szándékuk a pénztár kiürítése is, előbb ráfordította a zárt a *Wertheim*-kasszára, majd hirtelen hátrafordult, leemelte a telefon kagylóját és segítséget akart hívni.

— Halló, halló, mondotta izgatottan, mikor leemelte a horgot.

Többet nem szólhatott. A központ jelentkezésére már nem válaszolhatott, mert a következő pillanatban az egyik rabló elsütötte a fegyverét. A golyó nyakszirtén találta a direktort és onnét az agyába hatolt fel. Az igazgató nyomban összeesett. Párolgó vére pirosra festette a terem padozatát.

Rettenetes ijedelem keletkezett a gyilkos merénylet láttára. A tisztviselők közül hárman, akik a rács mögött voltak — köztük *Holdzabek* könyvelő és *Geletics* levelező — az ablakokhoz ugrottak, azokat felszakitották és kiugrottak a bankhelyiségből.

— Segítség, gyilkosok! — hangzott a népes *Adamics*-molón a tisztviselők kiáltása, mire csakhamar rendőrök és egész embertömeg sietett a Népbank helyisége elé, ahonnan időközben ugyancsak az ablakokon kiugrálva a rablók is menekülni kezdtek. A helyiségben csak a holtraíjedt szolgák voltak a *Wertheim*-kassza mellett pedig ott hörgött eszméletlenül *Milosevics* igazgató . . .

Golyózápor az utcán

Mialatt a bankigazgatót a mentők beszállították a közkórházba, a rendőrök és az önkéntes üldözők egész csapata gyorsan a menekülő rablók után futottak. Az utcán tartózkodás valósággal veszedelmes volt, mert a kétségbeesett futással menekülő rablók folyton lövöldöztek üldözőikre. Körülbelül ötven lövést tettek a rablók és valóban csak a véletlennek köszönhető, hogy senki meg nem sebesült. Természetes, hogy futás közben

a rablók elváltak egymástól és rohant ki merre látott.

A rablók először végig futottak a korzón, majd a Piazza-Elisabetha felé menekültek, kezükben revolver csillogott és mindenkit lelövással fenyegettek, aki hozzájuk ér.

Hosszas üldözés után az egyik rendőrnek, *Ratkovics* Jánosnak a Via Ciotán sikerült az egyik rablót utólérni. Kardjával úgy vágta hátba a menekülő embert, hogy az összeesett. Természetesen nyomban elfogta és bekísérte.

A rendőrség előtt *Kisinevszki* Salamon odesszai születésű 26 éves iparosnak mondotta magát. Megmotozásakor megtalálták nála az elrabolt 4 ezer koronát. Azt mondotta, hogy másik társát *Berkovsariski* Ádámnak hívják, a harmadik rabló nevét nem mondotta meg. *Kisinevszki* kihallgatása után letartóztatták. A másik két rablót eddig nem sikerült elfogni.

A főkapitány a rablókról.

A fiumei rendőrfőkapitány a rablókról egy hírlapíró előtt ma ezeket mondotta:

— Az elfogott rabló kihallgatása most folyik. *Kisinevszky* Salamon 26 éves odesszai születésű zsidó vallású iparosnak valija magát. Vasárnap érkeztek Budapestről Fiuméba ahol mindenütt orosz politikai menekülteknek mondták magukat. Kettő közülük hónapokkal ezelőtt a kistarcsai állami gépgyárban volt alkalmazva, a harmadik Budapesten dolgozott. A rablást egészen az újpesti bankrablás mintájára csinálták és véletlenül ennek tettesei is oroszok voltak. A bankban folyik a rovincsolás, de eddig még nem sikerült a hiányt megállapítani. Körülbelül 15 ezer korona hiányzik. A rablók a *Wertheim* szekrénybe nem nyulhattak. A nyomozást erélyesen folytatjuk és ma valószínűleg az elmenekült másik két rablót is kézrekerítsük.

Az igazgató halála.

Alig szállították be *Milosevics* igazgatót a kórházba, az orvosok nyomban kezelés alá vették, de kijelentették, hogy nem lehet megmenteni az életnek. A bankdirektor, — aki pillanatra sem nyerte vissza eszméletét — délelőtt a kórházban meghalt.

Az elmenekült gyilkosok üldözése.

Fiuméből táviratozzák késő éjjel: Az elmenekült két rablógyilkos kézrekerítése iránt széleskörű nyomozást indítottak, de eddig egyiket sem sikerült elfogni. Azt hiszik, hogy a rablók a fiume-susaki vasút alagútján keresztül szöktek meg.

A fiumei rendőrség ma este táviratot küldött a bankrablásról a budapesti főkapitányságnak, egyben közli a rablók neveit és személyleírását. Az értesítés szerint az egyiket *Orlow* Péternek hívják és személyleírása a következő: erős, köpcös természetű, kövér arcú, szeme fekete, haja fekete, szája kicsi, bajusza kicsi, mogyorószínű ruhát viselt fekete sávokkal és sárga puha kalapot. A másik rabló neve *Spektor* Ábrahám. Termete magas, arca hosszú, sovány, sasorra és nagy szája van, haja sűrű, göndör, bajusza vörös.

Megállapították, hogy mindketten tényleg dolgoztak a kistarcsai állami gépgyárban. Az elrabolt 15 ezer korona csupa husz koronás bankjegyekből áll. Az értesítés folytán a fővárosi rendőrség is megindította a legszélesebb körű nyomozást és egész csomó detektívet küldött ki a tettesek kézrekerítésére.

Még egy bűntárs.

Ejjel jelenti budapesti tudósítónk: a fiumei rendőrség ma este táviratilag felkérte a budapesti rendőrséget, nyomozza ki sürgősen, hogy vajon a három fiumei rablógyilkos ezelőtt lakott-e Budapesten. A rendőrség csakhamar megállapította, hogy a fiumei rablók egy orosz társukkal, Kriviskiv Abrahámmal együtt laktak Budapesten Dagály-utca 7. II. emelet 60. ajtószám alatt és mind a négyen, mint gyári munkások tengették életüket egész az utóbbi napokig. Mind a négyen orosz katonaszökevények. A rendőrség azt is megállapította, hogy a rablók január és február havában Fiumében jártak tanulmányozni a helyszínen a viszonyokat.

Kriviskivet bevitték a rendőrségre, ahol megmotoszásakor több orosz levelet találtak nála. Ezek egyikét néhány nappal ezelőtt Fiuméből kapta a tettesektől. A rendőrségen nyomban megkezdették Kriviskiv kihallgatását és az csaknem egész éjjel tartott.

Szökevény inas-csapat.

Eltűnt aradi fiuk.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 11.

Hét kalandvagyó asztalos-inas tűnt el tegnap este egy aradi asztalosműhelyből. A fiukat legidősebb társuk, egy robinsoni hajlamu asztalosinas, ugylátszik kalandos meséssel elcsábította és a vállalkozó csapatot Ujaradon keresztül megszöktette. Hogy hova tűntek el a fiuk, azt a nyomozás még eddig nem tudta megállapítani.

A hét inas Sebesy Ferenc Deák Ferenc-utcai műasztalosnál szolgált. A legtöbb új inas, de volt közöttük olyan is, aki már három éve dolgozott Sebesynél. Tegnap délután Sebesy a Ferenc-téri új polgári iskolába szállított iskolai felszereléseket, padokat, szekrényeket és más butorokat. Az inasok a műhelyből vitték a butorokat toló-kocsikon és velük ment maga a mester is. Mikor a kocsik az iskolához értek, Sebesy bement az egyik szobába, hogy ott egy kémiai szekrényt helyezzen el és az inasoknak a szomszéd szobában adott dolgot. Mikor azonban vagy egy negyedóra múlva a mester kijött a szobából, sehohsem találta inasait. Kiderült, hogy a hét inas, otthagynva a butorokat, megszökött.

Sebesy visszament a műhelybe, de sem ott, sem a fiuk lakásán nem találta meg az inasokat. Városszerte keresték őket késő estig, de nem voltak sehol. Végre azután ma délelőtt az egyik asztalosinas, a Miksa fiut megtalálták nagynénje lakásán. Miksa eleinte nem akart szólni társairól, végre nagynehezen elmondotta, hogy a legidősebb társuknak, egy Lebovits Arnold nevű inasnak rábeszélésére már régebben elhatározták, hogy meg fognak szökni. Ez a Lebovits folytonosan kalandos meséket mondott az inasoknak; regényes természetű fiu, aki majd hajóskapitány, majd indiai kutató akart

lenni és hasonló vállalkozásokra csábította társait is. Kalandos meséi jó hallgatóra találtak, különösen egyik társában, Zoltán Istvánban és valószínűleg ők ketten beszéltek rá a többi fiut is a szökésre. Miksa csak annyit vallott be, hogy tegnap este Ujarad felé indultak, hogy ott a vonatra szálljanak. Neki azonban fájt a lába és utközben annyira kifáradt, hogy társai gunyja, sőt fenyegetése ellenére is visszafordult és hazajött.

A többi inas mindezeideig nem került elő. A csendőrség most Ujarad felé keresi a szökevény csapatot.

BOTRÁNY

a református templom előtt.

Tettenért szereimes pár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 11.

Kinos botrány történt tegnap este 7 órakor a Kápolna-utcában a református templom előtt levő kis Margit parkban. Egy ismert iparos felesége tettenérte az urát, amint az egy fiatal leánnyal a park padján enyelgett. A szóbanlévő iparos felesége, akinek öt gyermeke van, az utóbbi hónapokban észrevette, hogy a férje nem sokat törődik vele és a családjával. A keresetét, amelyet eddig pontosan átadott neki, most vonakodik átszolgáltatni és a gyerekei ennek következtében gyakran szűkséget szenvednek.

Egyik ismerőse azt mondta a kétségbeesett asszonynak, hogy a férje egy fiatal varróleánnyal megismerkedett és úgy látszik ez az ismeretség az oka a családi bajoknak. Az illető azt is mondta, hogy a férj este felé gyakran szokott találkozni, sétálni a leánnyal a Deák Ferenc- és Kápolna-utcában.

Az iparos felesége tegnap estefele lesbeállott a Deák Ferenc-utcában. Hosszu ideig várakozott, de hiába, mert az urát nem látta sehol. Csalódottan indult hazafelé; utja a református templom előtt levő Margit-parknál vezetett el. Amint ott elment, az egyik padon megpillantotta az urát egy fiatal leánnyal. Az elkeseredett asszony odarohant és a megijedt leányra vetette magát, aki csak nehezen birt kibontakozni az iparos karjaiból.

— Te közönséges perszóna, hát családos emberre veted ki a hálódát, — kiáltozta az asszony. — Te miattad éheznek az én gyermekeim, te miattad hanyagol el az uram!

Ezzel hatalmas ütlegeket mért a védekező és sivalkodó leányra. A haját kezdte tépdésni, majd a fülbevalóját tépte ki a leány füléből, azután a gyűrűkre került a sor.

Ezek mind az uram keresményéből valók, — kiáltozta az asszony és folytonosan pofozta a leányt.

Persze nagy közönség csoportosult a botrány hírére. A tömeg között a férj juram elillant. Nemsokára megjelent a Földes-gyógyszertár előtt posztoló rendőr is, aki szétválasztotta a verekedő nőket. Azonnal kihallgatta a leányt, aki körülbelül a következőket mondta:

— Nemrégem ismerkedtem meg ennek az asszonynak az urával. Azt mondta, hogy nőlen ember és feleségül vesz. Ha tudtam volna, hogy nős, nem álltam volna vele szóba.

A rendőr nem vett föl jegyzőkönyvet a dologról, mert a leány azt mondta, hogy becsületsértés miatt ugysis följelenti támadóját.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 151

Közgyűlés 42 fok alatt.

* Arad, Kánikula hava.

A mai közgyűlés tárgysorozata a 42°-os nyári meleghez mérten unalmas volt és sovány. A hatvan-hetven tárgyú műsor helyett csak harminc és egynehány, annak is legnagyobb része szerződés kötés és ügyészi előterjesztés; a nyári tikasztó szélesend teljes prognosztikonja. És valaki mégis izgatott, roppantul izgatott. Mint a menyasszony az esküvője, mint a diák a vizsgája előtt. Kovács Vince, az aradi kultúra hivatalos csősze drukkol kipirulva és jobb kezével kopaszodó homlokát sírún törölgetve.

Először került fel a zöldposztós pódiumra s ledörögte onnét a tekintetes törvényhatósági közgyűlésnek, hogy milyen nagy dolog az óvoda és a vele kapcsolatos részek. Szegénynek pechje van. Az egyik kezét, a hazafias beszédek végén igen sokszor esküre emelt balját fekete selyem kendő akadályozza a mozgásban. Mielőtt tudnillik megválasztatása után elfoglalta volna a hivatalát, elment a gőzfürdőbe kora reggel és ott a gőzkamrában elcsuszott. Fájdalmas ütés érte a derék tanácsnokot, akinél azóta igazán nem tudja a jobb, mint csinál a bal, mert ha tisztelői, jó barátjai részvétellel kérdik, hogy van a balköze, azt feleli: — Ki van kapcsolva a forgalomból.

Igy hát a nagy nap megsebesülve találta az új tanácstagot. Már három órakor fent járkált a folyosókon, bekukkant a közgyűlési tereembe, majd benézett a főjegyzőhöz és látogatást tett Reicher főügyésznel. Tekintettel a pokoli hőségre, a közgyűlési terem ajtóit nyitva állottak és így meggyőződhetett arról, hogy háromnegyed négykor egyetlen teremtet lélek sem tartózkodott benne. Még János, a polgármester ajtónállója is valami hűs helyre vonult és így a terem teljesen a kulturtanácsos rendelkezésére állott.

Tudni kell ezeket a fontos körülményeket a következők miatt.

Háromnegyed négykor ugyanis megjelent a tanácsi emelvényen először Kádas Kálmán főjegyző, majd Reicher Károly főügyész és végül Kovács Vince tanácsos. Méltóságtelesen felvonultak a pódiumra s elfoglalták helyeiket. A főjegyző mellett Kovács Vince, a főjegyzővel szemben Reicher Károly.

— No ma szépen elkéstem a közgyűlésről, — szolt ijedten az előszobában egy újságíró. — Nézzetek csak be fiuk a tereembe, a főjegyző már referál. És milyen halotti csendben hallgatják? Siessünk be.

Csakugyan, az előszobából betekintve, a három tanácstagot látva csupán, le lehetett volna tenni a fősököt, hogy a közgyűlés már javában tárgyal. Oly méltóságtelesen, valóságos Memnon szobor gyanánt ült Kovács Vince és Reicher Károly a helyén, hallgatva Kádas főjegyző referációját. Majd kicserélődtek a szerepek. Kádas me-revedett szoborrá és áhitattal leste a szót a kulturtanácsos ajkáról. Az újságírók nagy sebbel lobbaltörtek a tereembe, amelyben a három tisztviselőn kívül egy pók fonta hálóját a osillár szárán.

A három férfiú főpróbát tartott. A kulturtanácsnok első közgyűlési szereplésének a főpróbáját, amely — mint a kritikusok szokták mondani — már fényesen bizonyította, hogy az előadás óriási sikerrel fog járni.

Igy is történt. Óriási sikere volt Kovács Vincének. A tekintetes törvényhatósági bizottság vita nélkül tudomásul vette az iparos tanonc iskola múlt évi működéséről szóló jelentést, mely arról nevezetes, hogy az íróján kívül olvasni tudó ember még el nem olvasta.

Löcs Rezső az autobus beruházási költségeinek fedezéséről beszél és a már egyszer gá

rázsra megszavazott huszezer koronát pótké-
rékre kéri.

— Hatvan pótkérekre van a városnak szük-
sége, — hangzik a referáda.

— Mégis dőcög a város szekere, — repliká-
zik Adler Andor.

— Már pedig ha nem vesszük meg, akkor
megáll az egész autobus vállalat, — vág vissza
Lócs — és akkor hiába öltük bele a kétszázhet-
venezer koronát.

— Elég kár, — jegyzi meg Tedeschi, aki
egészséges gyomrot hozott Karlsbadból és félti az
autobusz büztől.

— Mennyit nyertünk ezen a dicső vállalaton?
— kíváncsiskodik Magyarai.

— Nyertünk? Nyeltünk büzt, de sokat —
felel Szalay dr., akiről csak most derült ki, hogy
gyors fejszámoló, aki ime egy pillanat alatt elké-
szítette az autobus évi mérlegét, melyet a köz-
gyűlés nem tud kipróbálni a tanácstól.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

* Marházy Miklós új társulata. Makó-
ról írják: Két hónapi szünet után meg-
nyílik a makói Hollósy Kornélia színház.
A kecskeméti színház tagjai csekély ki-
vétellel mind szétszéledtek és Marházy új
tagokat akvizitált. Alább közöljük a tagok
névsorát. Ez a névsor még nem teljes a
direktor állítása szerint, mert egynéhány női
szerepkör nincs betöltve. A színházi egyesület
választmányja ma délelőtt 11 órakor tartott ülést
Meskó Sándor dr. elnöke alatt. A direktor-
nak a színház átalakítására megszavaztak 300
koronát. Ez átalakítási tervek szerint a színház
emeleti páholyait, a két színpad melletti kivé-
telével, lebontják és áthelyezik a földszinti diák
állóhelyre, ahol öt páholy lesz és az emeleti
erkélyszékek helyére, ahol hét páholy lesz. Az
emeleti páholyok helyére állítják az erkélyszé-
keket, melyeknek háta mögött állóhelyek lesz-
nek. Az átalakítási munkálatokat az igazgató
szeptember elejére elkészítetteti. A direktor be-
mutatta az új tagok névsorát és a színrekerülő
ujdonságok címeit is. Az új társulat névsora a
következő:

Nők: Marházy Turchányi Olga első
szubrett, Lévy Margit második szubrett, Kuthy
Janka énekesnő, Papp Etelka szende, L. Zikó
Ilma társalgási színésznő, Dinnyési Juliska
színésznő, G. Székely Renée komika. A hősnő
és anya szerepkörök még nincsenek betöltve.
Férfiak: Marházy Miklós bonvivant, M. Mar-
gittay Gyula hőszerelemes, Balog Béla énekes
bonvivant, Radványi Dezső bariton bonvivant,
Boldizsár Andor jellemszínész, Szentés János
első buffó komikus, Gellért Lajos segédszínész,
Ujj Kálmán síheder, Skultéty László népszin-
mű bariton, Gulyás Menyhért második buffó,
Horváth Arnold tenorista. Régi tagok ezek:
M. Turchányi Olga, Pap Etelka, L. Zikó Ilma,
Dinnyési Juliska és Gulyásné, Székely Renée a
nők közül; Marházy Miklós, Margittay Gyula,
Balog Béla, Ujj Kálmán és Gulyás Menyhért a
férfiak közül. Az igazgató a szeptem-
ber 2-án nyitja meg az „Erdészleány” című
operettel.

* Komlóssy Emma a Királysínházban. Mint
írtestülünk, a Királysínház igazgatója szerző-
dött Komlóssy Emmával. A Király színház leg-
jelebbi Planquette-operett-ujdonságának női
szerepét már Komlóssy Emma fogja kreálni.

* Seta Stambulban. Pazarul kiállított kép-
en mutatja be az Uránia-színház mai műso-
rban Stambul, mely a közelmúltban annak
világraszóló eseménynek volt a központja,
midőn az ifjutorokok fennhatósága alá került
atonai csapatok a stambuli hadtesttel az él-
ő az ozmánok gyűlölt uralkodóját, Abdul Ha-
id szultánt detronizálták. Előttünk vonul el a
esés fekvésű „Aranyzarv-öböl”, továbbá a
ldiz-kioszk és a török főváros minden egyes
vezetesebb képe, gyönyörködhetünk azonki-

vül a teljesen európai színvonalra emelkedett
török katonaság felvonulásában is. A műsor
többi igen érdekes számát végül az immár tel-
jes tökélyvel működő éneklőgép egészíti ki,
mely ma és holnap Madame Petracini, híres
olasz énekesnő előadásában a Mignon opera
nagy coloratur-ariáját mutatja be.

A főkonzul feleségének rémtette.

Nyilatkozatok a cirkvenicai drámáról.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 11.

A cirkvenicai családi tragédia hősnője,
Gayan Valdemárné asszony, mint Cirkvenicá-
ról jelentik, súlyos betegen fekszik az ottani
penziójában. A férje állandóan mellette van. Az
asszony lázában folyton e két nevet kiáltja:

— Nena, Valentina!

Ez volt a két apróság, akikkel a tengerbe
vetette magát a csudaszép asszony. A harma-
dik áldozatjelölt, az ötszötendős Valdemár jól
érzi magát, nem is sejtí, hogy tegnap életve-
szedelemben forgott. A kihallgatást eszközlő
hatósági tisztviselőnek ezeket mondta:

— Azt hittem, hogy mamácska megfürödni
akar velünk, csak azon osodálkoztam, hogy ru-
hában vitt bennünket a tengerbe.

Gayanék a múlt hónap végén mentek el a
Csömöri ut 68. szám alatti villájukból Cirkveni-
cára. Egy hónapra tervezték a szabadságidőt,
amit a tenger mellett akartak eltölteni. A fő-
konzul felesége a lakást kitakarított és csak
a lakosztályukat záratta le. A hivatalos helyi-
ség, amely egy tágas, a millenárius versenypá-
lyára néző szobából áll, nyitva van. Vagy az
argentínai helyettes konzul, Paats Henrik,
vagy a konzuli titkár használják. Tegnap azon-
ban nem jött be senki sem a hivatalba. Való-
színűleg értesítést nyertek az esetről és elutaz-
tak Cirkvenicára.

Az asszony, egy hatalmas termetű, de
gyerekarcu gyönyörű szép nő, már régóta szen-
ved hisztériában. A gyerekeit odaadásig sze-
rette és amikor a tengerbe rántotta őket, hogy
meghaljanak, még ezeket is mondta:

— Nem akarom, hogy mostoha szeres-
sen, sem azt, hogy gyűlöljön titeket. Pusztu-
ljatok velem, legyetek a tulvilágon is az
enyém.

Gayanné, aki itthon még csak a nagyfoku
hisztériát mutatta, a fürdőben valósággal meg-
tébolyodott. Az a kérdés izgatta őt folyton,
hogy arra az esetre, ha belehalna a betegsé-
gbe, mi történik majd a gyerekeivel. A ten-
geri fürdőktől az orvosai enyhülést ígértek neki,
akik persze nem tudhatták, hogy a nő milyen
végzetes szándékkal ment „üdülni.”

Bánó Jenőné, a mexikói budapesti főkon-
sul felesége, aki hosszú idő óta barátságban
volt a mostani dráma hősnőjével, ezt mondta
ma egy újságírónak:

— Nem is sejtettem, hogy szegény barát-
nóm ilyen szándékkal megy Cirkvenicára. Fér-
jem, aki jelenleg Lovranában van, két héttel
előtt meglátogatta őket. Akkor minden rend-
ben volt náluk és nem mutatta barátnóm, hogy
valami agybántalma volna. Férjem Lovranából
azonnal átment Cirkvenicára a borzalmas eset
után. A kis halottakat holnap Budapestre fog-
ják szállítani és itt temetik el.

Arra a kérdésre, hogy az urnó az utóbbi
időben betegeskedett-e, Bánóné ezt felelte:

— Nem volt semmi nagyobb baja. Azt
tudtam, hogy ideges asszony, de nem volt sok-
kal idegesebb, mint a legtöbb uriaszony.

Szegedi betörők Lippán.

Leleplezett bünszövetkezet.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 11.

Veszedelemes betörőszövetkezetet leplezett
le Vecsernyés István, szegedi titkos rendőr. A
betörőszövetkezet nemcsak Szegeden dolgozott,
hanem más városokba is kirándult. Így augusz-
tus elsején átmentek Lippára és a község-
házával szemben törték fel az ékszerüzletet,
ezeket érő gyűrűket, órákat, láncokat raboltak
el. Az ékszereket azután Szegeden áru-
sították.

Az esetről ezt jelentik Szegedről:

Tombác Mihály szegedi felsővárosi kö-
mives volt a betörőbanda feje. Tombác Mi-
hály a Csongrádi-sugarút 9. számú házában la-
kott vadházasságban Bartucz Máriával.

Vecsernyés István szegedi titkos rendőr a
napokban látta, hogy Tombác Mihály és még
két egyszerűen öltözött asszony a marstéri
rongypiacon aranyakat, órákat, gyűrűket és
hatalmas láncokat árulnak. Napokkal ezelőtt
Lippáról is jöttek át Szegedre csendőrök, akik
Vecsernyés Istvánnal együtt megjelentek a sze-
gedi zálogházakban és fölismertek olyan ék-
szereket, amelyek csakis a Lippán történt be-
törés útján kerülhettek Szegedre a zálog-
házakba.

Lippán az augusztus második napjára vir-
radó éjszakán történt vakmerő betörés. Tomán
Viktor ékszerésznek a Fő-utcán, a községházá-
val szemben levő ékszerész-üzletébe törték be.
Az üzlettől száz méternyire rendőr őrködött. A
betörők álkulcsossal felnyitották a rollót, meg-
gyújtották a lámpát és dolgoztak. A betörést
kora reggel észrevették, Lippán és a környé-
kén óriási apparátussal napokig nyomoztak,
de eredmény nélkül. A betörők vonaton mene-
kültek Szegedre. Megállapították, hogy a lippai
vakmerő betörést Tombác Mihály követte el
két társával, a rendőrség szerint Nagyistván
Pállal és Pintér Józseffel, akiket kedd délután-
jaig összefogott a szegedi rendőrség. Mind a
három ember volt már büntetve, Pintér József
tűdőzéses.

Három asszonyt, leányt is letartóztatott a
rendőrség, névszerint: Bartucz Máriát, Nyári
Izabellát és Csanádi Ilonát. Bartucz Mária és
Nyári Izabella voltak az orgazdák és az éksze-
reket ők árusították. Csanádi Ilonánál fülbevaló-
kat és gyűrűket találtak, még nem tudják, vaj-
jon ő is árusította-e a betöréssel megszerzett
ékszereket, avagy vette azokat.

Kihallgatták Tombác Mihályt, aki igen
élénkenmondta el a következő mesét:

— Budapestre mentem én akkor, azért,
hogy munkát keressek. Nem kaptam munkát,
leültem az egyik téren a padra. Egyszer ám
egy cilinderes ur siet felém, hogy vegyem meg
ezt az ezüst órát láncsal. Hogy adja? — kér-
deztem. Öt forint, — mondta. Annyi nincs, —
mondtam, hanem két forint nyolevan krajcárt
adok érte. Ideadta, aztán két urat látott, el-
kezdett ám ügetni a két ur elől. Azok utána.
Az én cilinderes uram kirántott a zsebéből
egy zsebkendőt, a bokorba dobta. A két ember
nem vette ezt észre. Eltűntek a cilinderes után,
én odamentem a zsebkendőhöz, hogy mi lehet
benne? Hát csupa ékszerek. Hazahoztam Sze-
gedébe, itt van. Így történt.

Kihallgatták Csanádi Ilonát és Nyári Iza-
bellát is. Nyári Izabella beismerte, hogy ő is
árusította napok óta az ékszereket.

Tombác Mihály lakásában házkutatást
tartottak. Különböző ékszereket, pénzt találtak
elrejtve. Felásták az udvar egyik részét is és
rendkívül sok álkulcsot találtak elásva.

A betörőszövetkezet dolgai után lázasan kutat a szegedi rendőrség és a lippai csendőrség. Újabb letartóztatások várhatók.

SZÍNHÁZI PLETYKÁK.

*

— Budapesti levél. —

Nyikorognak a színházak kapui és velük a színházi pletykák, akár a vén asszony papucsá. A bohém berkekben egész sereg pletyka forog közszájon, amelyekből alább elmondunk néhányat. A vidéken még messze késik a szezon-nyitás s amit itt Pesten öreg, fogatlan páholy-ruék a nagy meleg ellenére is megőröltek már, a jó vidéken bizonyára elfogadják friss és zamatos csemegének.

(Gitta férjet cserél.) Az első Ötvös Gittáról szól, a Király-színház ünnepelt primadonnájáról, aki három nap óta ismét a *Jánoska* tündérszét játsza egyre emelkedő sikerrel. A lelkes tapsolók nem is sejtik, hogy a bájos Gitta egy csendes, de annál izgatottabb családi regény központjában áll. Gitta, egy margitszigeti orvos leánya, jó pár évvel ezelőtt tipikus nyárspolgár-házasságot kötött. Férjhez ment *König* Pálhoz, egy egyszerű és szerény gyári könyvelőhöz s a fészket csakhamar egy aranyos gyermek gügyögése aranyozta be. De jöttek a sikerek, egyik szédítőbb a másiknál és a sikerek homlokterében mindig az első padosban helyet foglalt egy elegáns ur, *Spett* Ferenc dr., dugszdag fővárosi ügyvéd, aki később az első padosból még közelebb rukkolt, egyenesen Ötvös Gitta szívéhez. A lámpák alatt ideális viszony fejlődött, amely most radikálisan oldja meg a föléje tornyosult problémákat. Ötvös Gitta válik az urától, az ügyvéd pedig, aki szintén házas, a feleségétől. Ugy mondják, hogy a válópörök már a vége felé járnak és nemsokára valóra válhat a szerelmesek vágya. A gyermek a könyvelő marad, *Spett* Ferenc pedig házasságra lép Ötvös Gittával, aki otthagyja a színpadot is, de aligha örökre. A színésznők még a legnagyobb boldogság mellett is visszaváncsognak a színpadra.

(A primadonna kalandja.) Olyan kevés az igazi, temperamentumos primadonnák, hogy könnyű lesz kitalálni, kiről szól az alábbi turesa kis történet. Egyik vidéki mánás-városban vendégszerepelt a primadonna. A nézőtérén csak egy zugott a taps s az első sorokban fiatal mánások tevékenyen emelgették a monoklijukat. Felvonásokban pedig elvégezték maguk közt, hogy előadás után jó volna egyet a pezsgőzni hódító lábu és még hódítóbb énekü művésznővel. Csak egy barátságosan, minden mellékgondolat nélkül. Megkérdezték az igazgatót, hogyan lehetne a primadonna kegyeibe férközni, csak úgy szolidan, egy pohár pezsgő erejéig. Az igazgató közvetítésével csakugyan megtörtént a bemutatkozás, a primadonna kötélnek állott, de előbb a direktor figyelmétette az urakat, hogy vigyázat, önagységának vőlegénye van.

— Talán az a fess, monoklis ur az? — tudakolták a mánásfiuk.

— Igen, ő az, felelte a direktor — egy jobb dzsentrit, vagy mánást nézek ki a fiuból.

A grófok és bárók beleegyezőleg bólogattak és lázasan várták az előadás végét. Aztán karonfogták a primadonnát és elvitték a legelső hotel tálkertiébe, ahol az első félórán folyt a pezsgő. A vőlegény késett. Egyszer csak belépett az ajtón egy meglepően elegáns, snájdig ur. Kezében lovaglopálca, a szemén monokli. Mikor az asztalhoz közeledett, mindenki fölállt és udvariasan bókolt a jövevénynek.

— Széchenyi gróf vagyok, Radvánszky báró, Königsberg gróf — folytak a bemutatkozások.

Mikor már az összes grófok és bárók bevoltak mondva, a vőlegény összeütötte a bokáját és fölényesen reagált:

— Van szerencsém tisztelt uraim. *Schreiner* dr. orvos vagyok Budapestről.

— Parancsol? Parancsol? — racsoltak a mánások idegesen.

A vőlegény pedig szótagolva ismételte:

— Doktor *Schreiner* vagyok Budapestről.

Félóra alatt elszéledtek a mánások. Egyiknek sürgősebb dolga volt, mint a másiknak. A dzsentri-primadonna és a zsidó orvos egyedül maradtak kellemes együttesben. Oh, bizonyosan így érezték magukat jól, de a mánásvárosban azt beszélik, hogy a gróf- és bárófiuk kiméletesebben is rendezhették volna azt a pezsgősvacsorát.

Az aradi országgyűlés hatvanadik évfordulója.

1849. augusztus 11. — Mikor az alkotmányt temették.

*

Megemlékezés nélkül szokott maradni évfordulóin a magyar szabadságharc alkonyának egy nagy, szomoruan fenséges mozzanata: az a nap, amikor a szabadságharc országgyűlését temették. A függetlenségnek, az alkotmányos életnek utolsó fellobbanása Aradon jászódott le, a régi városházán. Közel husz év óta az épület már nincs meg, s azt, hogy a negyvennyolcas parlamentet itt rekesztették be, már nem tartják számon. Pedig az utolsó országgyűlés nemcsak a maga tényében volt nevezetes, hanem annak lefolyása is annyira megindító, hogy azt a történelem tanításába kellene foglalni.

Az országgyűlés, amint az ismeretes, me nekülésében Szegedről jött Aradra. Szegeden már július végén elnapolta üléseit a parlament s ugyanakkor elhatározta, hogy üléseit Aradon fogja tartani. A képviselők egy része azonnal el is indult Aradra, amelyet a kormány is székbélyül választott.

Augusztus elsején *Azary* honvédkapitány azzal a hirrel lepte meg Aradváros közgyűlését, hogy a kormány tagjai aznap délután négy órakor Aradra érkeznek. *Kossuth* Lajos, a kormányzó és *Aulich* hadügyminiszter csakugyan megérkezett a várba: *Kossuth* a vár egyik kazamatájában azt a vasajtós, vasrácsos szűk szobát foglalta le, amelyben az ostrom alatt *Berger* várparancsnok lakott. Családjá a világi *Bohus* kastélyban húzódott meg. *Horváth* Mihály esanádi püspök és vallás- és közoktatásügyi miniszter pedig az aradi *Bohus*-házban húzódott meg. A többi miniszter augusztus 2-án érkezett Aradra; *Duschek* pénzügyminiszter az állami bankoprést a megyeházára költöztette.

A képviselőház Aradon augusztus 3-án tartotta első ülését. Az ülés a régi városházán volt, amelynek helyére tudvalevően a szabadságtéri *Domány*-palota került. Még sokan emlékeznek a sötét tanácskozó teremre, amelyben T. alakban zöld posztóval borított asztal futott végig, s a körül, nádszékeken ültek a városatyák, ez alkalommal pedig a képviselők. Bizony ez kicsi volt képviselőháznak, de akkor a bujdosó parlament már oly kevés embert számlált, hogy kényelmesen elférhettek.

Az első ülésen a miniszterek közül csak *Vukovics* Sebő igazságügy-, *Horváth* Mihály kultusz- és *Csányi* László közlekedésügyi miniszterek voltak jelen. A kormányt meginterpellálták: igaz-e, hogy tárgyalásokat folytat az ellenséggel. A kormány tagjai nem feleltek, csupán *Hajnik* Pál országos rendőrfőnök tett olyan kijelentést, hogy erre nézve a kormány a hivatalos lapban fog nyilatkozni; egyébként a Ház mostani székhelye biztosítva van.

Másnap azonban *Kossuth* tudatta a képviselőkkel, hogy Aradnak nincs fedezete, s meglepetések ellen nem biztosíthatja a parlamentet. A képviselők nagy része erre Nagyvárad felé menekült. Csupán tizen maradtak Aradon,

Palóczy Antalnak, a képviselőház korelnökének vezetésével. Ezek voltak: *Szacsavay* Imre, *Boczkó* Dániel, *Bónis* Sámuel, *Somogyi* Antal, *Madarász* József, *Csiky* Sándor, *Ivánka* Zsigmond, *Sülye* Gábor, *Hódossy* Imre, *Besze* János. Közülük ma már csak *Madarász* József, a parlamentnek ismert nesztora van még az életben.

Ezeknek jelenlétében folyt le Aradon, 1849. augusztus 11-én az 1848-49-iki országgyűlés utolsó ülése. Az ülés lefolyását leghívebben *Besze* János írta meg, s ez a leírás *Falk* Miksa emlékei között van. *Falk* Miksa, amikor Aradnak képviselője volt, kérte meg az Aradon lakó *Beszét*, hogy ezt a történelmi nevezetességű ülést emlékezetből írja le s *Besze* eleget tett a kérésnek.

Besze János leírása így szól:

Szegedről Aradra a kormány a képviselőknél már csak egy töredéke érkezett meg. A lakosság a bekövetkezett szomorú események előérzetében, aggodalmas kegyelettel fogadott bennünket. Kormányzónk, *Kossuth* Lajos és *Palóczy* László a várban foglaltak szállást, hol zsihongott a csüggedező élet. Augusztus 10-én délután, az utcák sarkain és a városházán, *Palóczy* korelnök aláírásával, így szóló falragaszok voltak olvashatók:

"A képviselőház augusztus 11-ik napján, kilenc órakor a városház termében

országos ülést tart,

melyen megjelenni a képviselők felhívatnak.

A kitűzött időben egymásután tíz bu- és fájdalomlepte keblü honatya szállongott össze a kitűzött helyen, hol némán szorongattuk egymás kezeit, mert a történelem tanúsága szerint, reánk a vértanúk dicsősége várt, vagy kedvezőbb esetekben hosszas börtön tátongott. Komoly eseményben, mint a szeretett anya haldokló ágya körül kesergő gyermekek vártuk *Palóczy*-t, a már Szegeden is elnökösködött szeretett öregünket, ki tíz óra felé köztünk szótlan, erőltetett izmos léptekkel elhaladva elfoglalta az elnöki széket. Es ezen lelketrázó szónoklattal örökitette emléket meghatott kebleinkben:

"Tisztelt országos képviselőház! Igen, ezen cím a mai napig épen oly méltán illet minket, noha már csak tizen vagyunk, mint az osztrólenkai csata után megillette a dicső lengyel sereg 4-ik hős ezredének azon még életben maradt tíz bajnokát az ezred neve, mert e méltán megéneklött hősök kezében lobogott a megvédett ezred zászlója. Os alkotmányunk erejének, a nemzet felségének, hatalmának védpaizsa alatt, minek előtte a szebb jövőnek biztos reményében minden törvényes jogaink fentartása mellett, ezen országgyűlést az örök igazság nevében bevezettnek nyilvánítanám, figyelmet kérek!"

Midőn elnökünk e szavakat fájdalomtól fuldokló hangon elnyöszörögte, könnyben usztak szeméi és így folytatá beszédét:

"Ezelőtt egy órával a várban, szobámba lépett szeretett kormányzónk és könybe lábadt szemekkel, reszkető kézzel közöttünk közöt ezen szavakat mondá: "Kedves bátyám! Minek előtte szólnék, igyon egy pohár vizet, mert azok lelket rázó szavak lesznek." Osszeülekezve, remegő hangon mondá:

"A haza menthetetlenül veszve van."

Midőn *Palóczy* ajkán ezen szavak elhaltak, mind a tizen felemelkedve, egyhangú lelkesedéssel kiáltánk: "Csak tetszhalott lett hazánk és ismét fel fog támadni, mert a nemzetek élete csak ideiglenesen lesz elfojtható, de kiirtatható csak öngyilkossággal." — Mire elnökünk így folytatá megszakasztott beszédét:

"Igen is. Fel fog támadni, mert életképességét és életéremességét, a harctéren babérokat aratva, bemutatta Európának. De minthogy a történelem azt kiáltja előnkbe, hogy: Ve victis! a józan ész parancsa az, hogy a boszuállás dühöngése elől lehetőleg menekülni, a természet parancsa. *Csányi* László közlekedési miniszterünk tudatja, hogy még csak 24, vagy legfeljebb 36 óráig kezekedhet, hogy *Facset* felé egészen biztos a menekülhetés. Tudatja továbbá azt is, hogy *Görgey* az orosz részről biztosítva van, mind azok, kik táborába menekülni fognak, életüket megmenthetik.

Ezeket tudva, kövesse ki-ki lelke sugallatát. A hazáját vesztette lappangva bujdosó honfinak szüntelen haldoklás az élete!

Mint hogy az e mai napon tartott utolsó országgyűlésnek jegyzőkönyvét Klio irandja meg, azon ünnepélyes nyilatkozattal végzem szavaimat, hogy ezen országgyűlést egyedül az idegen beavatkozás okozta erőhatalmának engedve, minden jogaink fenntartása mellett nyilvánítom bizonytalan időig berekesztettnek. Végzavai valának: „Most ölelkeztek össze, hogy atyailag megáldhassalak és keblemre szoríthassalak benneteket. A védbucunk érzelmei leirhatatlanok.

Ezek hűséges közlését hitelesíti

Besze János.

Az aradi országgyűlést pár nap mulva követte a világosi fegyverletétel. De az Aradon eltemetett parlament, az alkotmány, ha évek mulva is, — feltámadt...

HIREK.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 12-én az időjárás: változó-kony, enyhe, elvélve csapadék.

— Szterényi az új választásokról. Ezzel a címmel megírtuk ma, hogy A Nap című lap Szterényi József államtitkárnak egy állítólagos nyilatkozatát közli. Eszerint Szterényi, Erlich G. Gusztáv előtt a Hűvösvölgyben egy vacsora alkalmából azt a kijelentést tette, hogy az ősszel új választások lesznek, viszont az államtitkárnak ezt a nyilatkozatát Erlich G. Gusztáv közölte Benedek Dezső építészszel. Az éj folyamán félhivatalosan megcáfolták Szterényi állítólagos kijelentését, de megcáfolta maga Erlich G. Gusztáv is, aki Benedek Dezsőt felhívta, hogy az ő cáfolatát erősítse meg. Mint budapesti tudósítónk jelenti, Benedek Dezső ma nyilatkozott A Nap egyik munkatársa előtt és fenntartotta kijelentése valóságát.

Itt említjük meg, hogy Bánffy Dezső báró ma több politikus kíséretében Eötvös Károly látogatására Szemesre utazott. Azt hiszik, újabb pártalakulást terveznek.

— Új képviselő. Miskolcra táviratozzák: A Majtényi Adám halálával megüresedett mezőkövesdi választókerületben ma ment végbe a képviselőválasztás, amelyen a másik jelölt vizszalépése folytán az egyedüli jelölt Fekete László mezőkövesdi ügyvéd volt. A választók már kora reggel nagy tömegben gyűltek össze a város piacán, ahonnan zászlók alatt és zene szóval vonultak a föllobogó utcákon át a választás színhelyére. Halassy József választási elnök 8 órakor megnyitotta a választást és kijelentette, hogy amennyiben egy órai határidőn belül más jelöltet nem ajánlanak, Fekete Lászlót megválasztott képviselőnek fogja kijelenteni. Az egyórás határidő letelvé, az elnök az egyedüli jelöltet egyhangulag megválasztott képviselőnek jelentette ki. Az ujonnan megválasztott képviselőt lelkes óvációkban részesítették. Kossuth Ferencet táviratilag üdvözölték.

— Elsikkasztott milliók. Az aradi rendőrséghez ma a következő távirat érkezett:

Az Egyesült Államokban „United States Express New-York“ megkeresése szerint Barton T. Vilmos, a nevezett társaság pénztárnoka a társaság kárára 2.800.000 dollárt elsikkasztott s megszökött. Kézrekerítőnek 20.000 dollár jutalom.

— Letartóztatott könyvelő: Szegedről jelentik: A könnyelmű életmód, a bor, eigány és a mulatság a bűn utjára ragadott egy szegedi pénzügyi könyvelőt, Paulicsek Jánost. A fiatal hivatalnok sikkasztott, a pénzügyi kárára több ízben követelt el bűnös manipulációt és végül ezerszázkilencvenkilenc korona bűnös uton szerzett pénz elsikkasztása után megszökött Szegedről. A pénzügyi feljelentésére a szegedi rendőrség nyomozó levelet adott ki a sikkasztó könyvelő ellen, akit tegnap letartóztattak Szabadkán és ma átkísértek a szegedi királyi ügyészség fogházába. Paulicsek János ugyanis a bűnös manipulációk után Szabadkára szökött, ahol atyja kereskedő. Szüleitől akarta a sikkasztott összeget megszerezni, hogy a pénzügyi kárát megtérítse. Szándékát azonban nem hajthatta végre, mert a rendőrség emberei letartóztatták.

— A lépfenés hus áldozatai. Békéscsab áró írják: Fűzesgyarmat községnek szomorú szenzációja van. Lépfene betegségben elhullott birkák husától tömeges megbetegedés történt. Több mint 15 emberen kiütött a lépfenés hus fogyasztásának kikerülhetetlen nyavalyája — a pokolvar.

Fűzesgyarmat határában az állatok között a lépfene szörványosan lépett fel. — Sok ló és szarvasmarha esett áldozatul, de az elhullott állatok között legtöbb juh volt. — Izai Mihály községi törvénybíró tanácsa a napokban nagy szomorúan jelentette a törvénybíróknak, hogy több birkája elhullott. A betegség okát azonban nem tudta meghatározni. A községi törvénybíró nagy sajnálkozással vette a hírt és azt mondta, hogy intézkedik. Mielőtt az állatorvos az elesett birkákat megvizsgálta volna, a tanyán hozzáálltak a birkák nyuzásához és elhatározták, hogy az esett állatokból annyit, amennyit tudnak, elfogyasztanak. Ezek is belőle jóízű paprikást. A mérges husnak következményei nem maradtak el. Legelsőnek a törvénybíró fia, Izai Imre betegedett meg. Utána kitört a betegség Izai Imrénén. K. Tóth Józsefen, Ungi Lászlón és Bálint Józsefen. A betegség tüneteiről az orvos megállapította, hogy az a lépfenés hus élvezéséből keletkezett s bejelentette az esetet a szolgabíróságnál. A vizsgálatot azonnal megindították s a betegeket és tanukat sorban a leg részletesebben kihallgatták. A kihallgatás jegyzőkönyveit a gyulai kir. ügyészséghez már be-terjesztették. A fentiekén kívül még tizenkét újabb megbetegedés történt. A betegek közül eddig még senki sem halt meg, azonban az orvosok véleménye szerint a halálesetek még bekövetkezhetnek.

— A monyorói tömegmérgezés. A monyorói tömegmérgezés ügyében Lehrmann vizsgálóbíró, Auszterweil dr. és Posgay dr. törvényszéki orvosok ma kiszálltak a helyszínre és exhumálták a hónapokkal ezelőtt elhunyt Iván Tódorné holttestét. Ezt a nőt ugyanis, amíg élt, szintén Lupás Léna kuruzslónő kezelte higanypalattával. A megtartott boncolás alkalmával az orvosszakértők nem tudták egyöntetűen és teljes határozottsággal megállapítani a higanymérgezés, mivel a hulla már teljes feloszlásnak indult és ezért a beleket felülvizsgálat végett Felletár Emil országos fővegyésznek küldték fel Budapestre. A további nyomozás erélyesen folyik.

— Az Óvártér eladása. A perjámosi homokmészkeőtlaglyár részvénytársaság ismeretes ajánlatával a közgyűlés, a tanács javaslatára nem foglalkozott, mert a tanács csak akkor óhajt az Óvártér megvenni és beépíteni szándékozó társasággal tárgyalásokba bocsátkozni, ha ez részletes és konkrét ajánlat alakjában enged bepillantást terveibe. A közgyűlés ilyen értelemben határozott.

— Orvosi hír. Székely Károly dr. fogorvos mai napon 4 hétre terjedő külföldi útra indult.

— Újabb eső: Szelle József ellen. Az Aradi Közlöny mai számában ezen a címen megírtuk, hogy az aradi esőbíróhoz tegnap esőkérvény érkezett Szelle József ellen. Cikkünkbe tévedésből került Reusz Mór aradi ecetgyáros neve, mert a esőt Reusz Sándor aradi sörke-teskedő kérte. — Az aradi törvényszék, mint esőbíró, ma délután tartott ülésében tárgyalta a kérelmet és elhatározta, hogy mielőtt érdemleges végzést hozna az ügyben, meghallgatja Szelle Józsefet, volt tömeggondnokát Kertész Miksa dr.-t és a esőválasztmány tagjait, hogy Szelle ügyvéd tényleg rendelkezik-e olyan vagyonnal, a melyre eső volna elrendelhető.

— Tragikus villámcsapás. Szabadkáról táviratozzák: Bácsalmáson ma éjjel 1 órakor Telek József gróf szőlőjében Wagner kezelő lakásába beesett a villám. A villámcsapás átszakította a gerendázatot és Wagnernek és feleségének ágya közé sujtott. A villám ereje Wagner messzire kivetette ágyából, feleségét pedig férje ágyába dobta. Wagner ötödfél óráig eszméletlen állapotban hevert a földön, felesége teste pedig egészen megkékült és az asszony még most sem sért magához. A villámcsapás — csodálatos módon — semmit sem gyújtott meg.

— Lefokozás a megfogadott párbaj miatt. Pénteken a nagykanizsai 20-ik honvédegyalozrednél összeült a katonai becsületbíró. A különböző fegyvernembeli tisztekből összeállított becsületbíró előtt egy tartalékos honvédhadnagy állott. A neve ma még ismeretlen. De ki fog derülni már holnap, vagy holnapután. Ha a neve nem is ismeretes a tartalékos honvédtisztnek, kiszivárgott az a furcsa történet, melyért a tiszti bíróság előtt állott. A tartalékos honvédtisztet két tisztárs, két aktív tiszt vádolta meg azért, mivel tőlük, bár súlyosan megsértették, nem kért lovagias elégtételt. Gyakorlatok idején történt egy dunántúli faluban, hogy a tartalékos tévedésből azt a szobát foglalta el, mely két hadnagy részére volt fenntartva. Midőn őszaka a hadnagyk haza érkeztek, felszólították a tartalékos tisztet, hogy engedje át a szobát. A tartalékos vonakodott ezt megtenni, mire a két tiszt sértő kifejezésekkel támadt rá, elmondták nyomorult, aljas fráternek. A sértésért a tartalékos nem kért lovagias elégtételt, hanem hosszú meggondolás után jelentést tett az ezredparancsnokságnak, mely a két sértő tisztet mindenekelőtt két hónapi fogházra ítélte sértő fellépéséért, a tartalékos pedig becsületbíró elé állította. A pénteken összeült becsületbíró előtt a tartalékos azzal védekezett, hogy felesége és gyermeke van, ezekre való tekintettel kerülnie kell a párbajt. A becsületbíró nem fogadta el a tartalékos tiszt védekezését és közlegénynek való lefokozásra ítélte. A lefokozott a minőségben fogja még hátralevő egy fegyvergyakorlatát le- szolgálni.

— Sztrájk egy aradi butorgyárban. Bruckner Lipót aradi butorgyárban ma 24 munkás sztrájkba lépett. A munkások egyik munkavezető azonnali elbocsátását kérték és mert a gyáros ezt megtenni nem akarta, a munkások beszüntették a munkát.

— Öngyilkos hajóskapitány. Lisszabonból táviratozzák, hogy a „Neapel“ nevű német tehergőzös, amikor a lisszaboni kikötőbe be akart futni, zátonyra jutott. A hajót később sikerült ugyan kiszabadítani, de oldalán mégis olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kijavítása hosszabb időt vesz igénybe. A hajó kapitánya az eset miatt való elkeseredésében öngyilkosságot követett el.

— Weisz Hugó jóhírnevű fényképész hosszabb külföldi tanulmányutjáról, különösen a drezdai nemzetközi kiállítás tanulmányozása után visszatért s műtermének vezetését ismét személyesen átvette.

— A közgyűlés kis hírei. A Weitzer-milkiók költségei. A városi törvényhatósági bizottság ma a tanács javaslatára kimondotta, hogy Turner Gottlieb dr. gráci ügyvédnek megadja a kért 5500 korona honoráriumot, ha a közalapítványi igazgatóság ez ellen nem emel kifogást. — *Elutasított felebbezés.* Néhány hónappal ezelőtt özv. Rác Mártonné, akinek férjét saját vigyázatlansága folytán a lóvasut elgázolta, a városi tanácshoz beadványt intézett, amelyben a lóvasutat, mint közveszedelmes közlekedési eszközt, beszüntetni kérte. A tanács a beadványt elutasította, azzal a megokolással, hogy a városnak nem áll jogában a lóvasut forgalmát beszüntetni. Rác Mártonné a tanács határozatát megfellebbezte a közgyűléshez, amely az első fórum álláspontjára helyezkedett s a felebbezést elutasította. — *A második állatorvosi állás betöltése.* A törvényhatósági bizottság elhatározta, hogy második állatorvosi állást szervez. A közgyűlés erre vonatkozó határozatának jóváhagyása még nem érkezett le a belügyminisztériumból. A tanács azzal a javaslatl lépett a mai közgyűlés elé, hogy amíg a miniszter jóváhagyása leérkezik, a második állatorvosi állást ideiglenesen töltsse be. A közgyűlés a tanács javaslatát elfogadta. — *A városi söresarnok bérléte.* Kánya Géza, a városi söresarnok bérlője azt kérte, hogy a város már most mondja ki, hogy 1912-ben lejáró szerződését további hat évre, tehát 1918 ig meghosszabbítja. A tanács azzal a feltétellel, hogy a bérlő már 1909. november 1-től kezdődőleg 5000 korona bérét 6000 koronára emeli, pártolásra ajánlotta a kérelmet. A közgyűlés elutasította, mert most korainak tartja a helyiség leköltését.

— Öngyilkosság dinamittal. Rozsnyóról táviratozzák: Bencz András beszteri lakos gyógyíthatatlan betegséggel került vissza nemrég Amerikából. Gyógyíthatatlan baja annyira elkeserítette, hogy öngyilkos szádekkel dinamitpatrót tett a szájába s a kanócot meggyújtotta. Felesége azonban még idejében észrevette szándékát s kiűtötte a dinamitpatrót szájából. A dinamit röptében felrobbant s letépte az asszony jobb kezét. Az asszony ajultán összeesett Bencz pedig szobájába rohant, az ajtót magára zárta; egy másik történet vett a szájába, mielőtt még az előbbi robbanás zajára elősiető szomszédok az ajtót betörhették volna, a dinamitrobbant, fejét darabokra tépte és egész testét összeroncította. Benczénét eszméletlen állapotban vitték a rozsnyói kórházba, hol a halállal vívódik.

— Éjszakai botrány a korzón. Szegedről írják: Épületes botrány játszódott le az éjjel a Széchényi-téren, ahol két szegedi vasuti hivatalnok ittas állapotban felháborító dolgot művelt. A botrány hősei Kozma László és Tunyogi Csapó Károly szegedi vasuti üzletvezetési hivatalnokok. Az ittas emberek először a járőreket inzultálták, majd pedig Kozma törös botjával le akart szurni egy bérkocsist. A rendőrség még idejében közbelépett és Kozmát, aki a rendőröknek is ellenszegült és gorbáskodott velük, bekisérték a városházára. Kozma és Tunyogi, akik teljesen ittas állapotban és kurjongatva kerültek ki valahonnan a Széchényi-téri korzóra, a cirkusból, kabaréból és kávéházakból hazafelé menő hölgyközönséget sértő hangon megszólították és többeket durva szavakkal inzultáltak. Az ittas fiatalemberek, hogy a hölgyek hozzátartozóinak rendreutásásától, de főképen az esetleges ütésektől meneküljenek, egy arra felé robbogó bérkocsiba akarták magukat vetni. De a kocsis nem vette föl őket, amiért az egyik le akarta szurni a kocsist. A garázda fiatalokat a rendőrségre vitték.

— Gyilkos bika. Szabadkáról táviratozzák: Matkovics Lajos földbirtokos tegnap este tíz órakor bement istállójába, hogy egyik hatalmas bikáját megtekintse. A bika elszakította a kötőféket, rárohant és mellkasát összezúzta. A szerencsétlen ember haldoklik.

— Viland Testvérek nagy cirkusza Aradon, a Béla-téren 5 napig, naponta változatos műsorral fog működni. Hétfőn augusztus 16-án este 8 órakor nagy megnyitót díszelőadás lesz. Folyó hó 20-án két nagy bucsu előadás. Naponta változatos műsor.

— Elfogott cigányharamiák. Kaposvárról jelentik, hogy a szigetvári rendőrségnek végre hosszas nyomozás után sikerült kézrekeríteni azt a cigánybandát, amely rabolva-fosztogatva járta be Somogyvármegyének szigetvári járását. A széleskörű nyomozást Hegyessy János főszolgabíró és Béres Ferenc járásörmaster vezették. A rablócigányok Pici Nagy Lajos bandájához tartoztak s a banda 10-12 férfiből állott, akiket a esendőrök tegnap rövid ellenállás után elfogtak és Szigetvárra kísérték. A cigányok eleinte konokul tagadtak, de a keresztkérdések alatt megtörve lassankint vallani kezdtek. Eddig tizenhárom betöréses lopást, két lopást és egy rablást követtek el. A somogy megyei Bürosur, Győrnépe és Erzsébetpusztán, Lábodon, Marcaliban, Nagyatádon, Mihályhidon, Inkén, Takanyon, Jután, a somogyvári vasuti állomáson és Taporán követtek el nagyobb rablásokat, Búsúben pedig kiraboltak egy embert. Ez a banda követte el a marcali és nagyatádi takarékpénztárak feltörését és ezek rabolták ki a mihálydi és az inkei kőregyőzöskéket is.

— Alaptalan följelentés. Annak idején fentartással közöltük, hogy Onody Dezsőné Grosz Márk budapesti előkelő, általános becsülésben álló ingatlanvállalkozó és ügyvédjei ellen egy birtokeseréből kifolyólag feljelentést tett. Miután Onodnyé Kovács Thekla, a Páryy ügyből ismert és öt évi fegyházra jogerősen elítélt Kovács Klótid nővére a feljelentés légből kapott adatait a fővárosi sajtó több orgánumban becsempesztte, a budapesti rendőrség rendkívüli gyorsasággal fejezte be az ügyben a nyomozatot, amelynek esattanája az, hogy Grosz Márk Onody Dezsőné ellen zsarolás miatt a feljelentést ügyvédje, Bródy Ernő dr. orsz. képviselő által már meg is tette. Hogy különben a rendőrség nyomozása milyen eredménnyel járt, kitűnik a budapesti rendőrség sajtóirodájának következő hivatalos közleményéből, amelyet egy bécsi lapnak az ügyre vonatkozó közleménye nyomán ma adott ki s mely így szól:

„Egyik bécsi lap visszatérve Onody Dezsőné által tett feljelentés ügyében folyt nyomozatra, azt írja, hogy a lapbeli közleményeknek egyesek ellen irányuló meggyanúsításai, melyek kompromittáló színben tüntettek fel teljesen ártatlan embereket s vontak be a bűnyübe, a budapesti rendőri sajtóiroda közlései, hivatalosan kiadott kommuniquéi alapján láttak napvilágot. A rendőrség kijelenti, hogy a vonatkozó ügyben semmiféle kiadást, legkevésbé hivatalos kommuniquéit nem közvetített a lapoknak. A lapoknak közlései tisztán magánforrásból származnak.”

— Kossak csász. és kir. udv. és kamara fényképész műterme. Weitzer János-utca 3. sz. Telefon 657. 2811

— Szeplők és májfoltok ellen használjon eredeti Kárpáti-féle Benzoetej-crémet és Benzoetej-szappant. Kapható a készítőnél: Kárpáti János gyógyszerárában Arad, Boros Bényi-ter 15. szám. 898

— Francia likörök leghibizosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 17

A kiváló bőr- és bőrtisztító gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, csukló-
betegségeknél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes savanyvíz.

szágható ásványvízforrásokban vagy a Széchenyi-
fürdőnél, Budapest, V. kerület, Rózsákert.

1942

MULATSÁGOK.

(=) Működvelő előadás az aradi vesztőhely javára. A simándi ifju leányok sikerült előadást rendeztek a hó 7-én este az „Iparos Olvasókör”-ben az aradi vesztőhely megváltása alap javára. A „Virág álom” című szindarabot adták elő. Az előadás nagy tetszést aratott. A szereplők ügyes és művészies előadásukkal elragadtatták a jelenlevőket. Különösen Brandeiss Cella, ki a „Virág Tündér” szerepet nagy sikerrel játszotta, Scherr Margit, Blau Böske (Szegedről), Veisz Elza, Hell Teréz, Gólló Mariska és a többi hölgyek mindannyian hozzájárultak a siker érdeméhez. Külön említést érdemelt még a kis Brandeiss Adélka. A szindarab után Balogh Gyula (Szegedről) vig monológjával és a közismert és kedvelt Lisznyay Kál-

mánnak a „Kupaktanács” című művével nagy kacagást váltott ki a közönségből.

(=) A II-ik ker. jót. fillér asztaltársaság f. évi augusztus hó 15-én, saját helyiségében, Fácán-utca 7. sz., a Donnawell Fülöp vendéglőjében este 8 órakor tartja nagy értekezletét, egybekötve ösmerkedési ünnepélllyel. Felkértek mindazon t. tagok, akik erről még értesítve nem lettek, sem előjegyezve nincsenek, magukat az elnöknel vagy a vendéglősnél szombat déli 12 óráig előjegyezni sziveskedjenek. Az elnökség.

Hogy nyaral az angol király?

Edwárd Marienbadban.

Edwárd angol király ma délután Marienbadba érkezett. A király mint „Lancaster hercege” ment a szép csehországi fürdőbe, amelyet hosszú évek óta rendkívül megkedvelt. A király maga választotta ezt az inkognitot, hogy megszábadulva az uralkodót kötelező formáságoktól, kényelmes nyugalomban tölthesse el a nyár hátralévő részét.

Mint régi fürdővendég tér vissza nyarankint Marienbadnak ugyanabba a hoteljébe az angolok uralkodója. A „Hotel Weimar” ez a szálloda, melyben minden évben egy azon szobákat tartják fenn számára. A reggelit, ebédet és vacsorát, ha szép idő van, a szálloda üveges verandáján vagy oszlopcsarnokában fogyasztja el a király. Orvosa Ott dr., aki a felséget megérkezése után mindig egy hosszabb, alapos vizsgálat alá szokta venni és megszabja a használandó gyógymódot. Az orvos előírását három heti tartózkodása alatt szigoruan betartja a király, mert nagyon bizik régi kipróbált doktorában.

Egy angol hetilap, az „Observer” legutóbbi számában elmondja, hogyan él az angolok uralkodója Marienbadban. A király korán kel és az első pohár vizet már öltözködés közben issza. Nyolc órakor megjelenik a Keresztkút-promenádon, követve kíséretétől — Sir Seymour Fortesene és Fritz Ponsonby szredes — és élénk léptekkel sétál háromnegyedórát a sétányon. A Weimar-szálloda főpincére várja mindig a kut előtt és adja át a gyógyvízzel telt poharat a felséges vendégnek. A séta után a király reggelizni megy a hotelbe és már mindjárt reggeli után elvégez néhány sürgős állami ügyet.

Fél kettő táján van a lunch. A menü rendszeren igen egyszerű: borju-kotlet, vagy sonka szilvakompóttal vagy más befőzött gyümölcsessel. Az ételhez kevés bort iszik, majd egy csésze fekete-kávéval végzi az étkezést.

Délután, akár szép idő van, akár esik, sétálni megy Edwárd. Az utóbbi évek óta a király tagja a Golfklubnak és sétája rendszeren odavisz. Nem egyszer azonban automobiljára vagy egy hintóba ül és kimegy Marienbad szép környékére, egy főuri ismerősének villájában croquet-et játszik és ebédre visszatér a szállodába. Az ebéd is olyan egyszerű, mint a lunch.

A fürdői szórakozásokban csak kevéssé vesz részt a király. Színházba csak ritkán jár és a reprezentálások alól is legtöbbször kivonja magát. Csak augusztus 18-án szokta levetni az inkognitóját és részt vesz a Ferenc József születésnapján tartani szokott ünnepi istentiszteletokon. A marienbadi fürdő igazgatósága minden esztendőben felkéri a fürdő közönségét, hogy a királyt ne terheljék kíváncsiskodással és tulzott lojalitással.

A felség lakosztálya az első emeleten van. A lakosztály főbb részei: a dolgozó-szoba, mely egyuttal fogadó-szoba, egy 42 négyszögméteres pompás szalón, széles erkélylyel, egy angol-stíliű hálószoba, egy barokk-butorzatu öltöző, fürdőszoba és étterem, mely utóbbit azonban a király csak igen rossz idő esetén szokta használni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Börtönrre ítelt postamesternő. Két héttel ezelőtt megemlékeztünk R. Aranka nagypáli postamesternő bűnyéről, akit az aradi királyi ügyészség egy rendbeli folytatólagosan elkövetett hivatali sikkasztás büntetével vádolt. A tárgyalást akkor a bizonyítási eljárás kiegészítése végett a bíróság a mai napra halasztotta el. A mai folytatólagos tárgyaláson R. Arankát a törvényszék Kovács ügyész vádja után bűnösnek mondta ki és elítélte hat havi börtönbüntetésre. Az elítelt felebbezett.

§ Feljelentett aradi tanító című híreinkre vonatkozólag az illető tanító ezeket írja nekünk: Tekintetes Szerkesztő Ur! Becses lapjában egy közleményt nagy meglepetéssel olvastam, melynek tartalma szerint feljelentést adtak volna be ellenem azon az alapon, hogy én egy gyermeket az utcán megvertem volna. Kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy én semmiféle gyermeket nem vertem meg, sőt a Popeszkú fiút soh'sem láttam.

§ Felmentett lapkiadó. A Budapesten megjelenő románnyelvű Kuku című élelapp kiadóját, Birauc Dömét az ügyészség nemrégiben óvadéknélküli politizálásért pörbe fogta. A néhány héttel ezelőtt megtartott főtárgyalás alkalmával Birauc védője Kadossa Marcell dr. bemutatott egy miniszteri rendeletet, mely szerint az élelapoknak a kaució nélküli politizálást megengedik. E rendeletazonban úgy a tárgyaló tanács, mint az ügyészség előtt ismeretlen volt s ezért a törvényszék a rendelet hivatalos uton való megszerzése céljából a tárgyalást elnapolta. Miután pedig meggyőződött, hogy az idézett miniszteri rendelet tényleg kibocsátott, Birauc Döme ellen az eljárást a napokban megszüntette.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, augusztus 11.

Amerika 1-el olcsóbb. Készáru: Kínálat jó, vételkedő mérsékelt, 15 ezer mm. 10 fillérrel olcsóbb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zariát	2 óral zariát
Tengeri 1910. májusra	6.96—6.97	6.96—6.97
Buza 1909. októberre	13.51—13.52	13.59—13.60
Buza 1910. ápril isra	13.69—13.70	13.79—13.80
Rozs 1909. októberre	9.78—9.79	9.89—9.90
Zab 1909. októberre	7.48—7.49	7.49—7.50

Zárul 5 órakor.

Utótőzsde üzlettelen.

Budapest kőhányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 11. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül súlyban — fillérig; közép páronként 400—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súlyban 140—42 fillérig; fiatal közép páronként 240—280 kilogrammig terjedő súlyban 142—146 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 145—146 fillérig.

Sertéselészék: augusztus hó 7. napján volt készlet 29642 darab, augusztus 8. napján felhajtott 541 darab, aug. 8. napján elszállított 159 darab, augusztus 9. napjára maradt készletben: 30,084 darab.

A hírtől sertés üzlet irányzata vevők változatlan.

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 11. —

Fehér Kereszt szálloda. Kohn Ferenc József-stadt. — Mon József utazó Bécs. — Saló Krurburg utazó Bécs. — Bedesteán Péter motorvezető Gurahonc. — Denner Árpád utazó Budapest. — Futtaki Árpád utazó Budapest. — Janer Soma utazó Bécs. — Fichter Sándor kamarás Szeged. — Somogyi Pál gazdálkodó Budapest. — Rosner Gyula Debrecen. — Hankó Vilmos dr. orvos Piski. — Hankó Vilmos dr. tanár Budapest. — Marksret Jakab utazó Budapest. — Murányi Miklós ker. utazó Nagyenyed. — Rottenberg Jenő igazgató Budapest. — Bruck József utazó Budapest. — Schvarcz Salamon utazó Mitrovica. — Bácskai Rezső bankhivatalnok Borosbeses. — Havas Ágost dr. min. fogalmazó Budapest. — Vesztróczy Jenő honv. min. fogalmazó Budapest.

Központi szálloda. Auguszt Ádám utazó Berlin. — Woveskó József utazó Bécs. — Rosenberg Miksa utazó Bécs. — Venter G. dr. ügyvéd Brassó. — Hoffman Gyula hivatalnok Budapest. — Steiner Béla szállodás Pankota. — Detner József földbérő Pankota. — Mayer Zsigmond kereskedő Gyula. — Sonnenfeld Lajos utazó Hatvan. — Singer Antal tekegyáros Szeged. — Abrahám Adolf utazó Budapest. — Gerő Ignác hivatalnok Budapest. — Glück Lipót utazó Szeged. — Felber Mihály tanító Melence. — Rogjer János dr. közjegyző Torontáltorda. — Höhn Sándor utazó Budapest. — Sarok Béla utazó Budapest. — Gron Ignác utazó Budapest. — Petrovics Aurél ügyvéd Nagylak. — Dikstein Salamon kereskedő Budapest. — Tolcsvay Henrik utazó Budapest.

Vass szálloda. Buder József utazó Budapest. Pannonia szálloda. Halas Ernő vendéglős Gurahonc. — Maksay Károly vendéglős Szászváros. — Lázár Aren kereskedő Kolamár. — Lazom Ferenc lelkész B.-Fegyvernek. — Franyó Podgapsk Mitrovica. — Csizsér Elek máv. főművezető Palatonyfalu. — Oláh Ferenc ácsmester Nagyszalonta.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1909. augusztus 12-én, csütörtök:

1. Dínyertes malac. Humoros. — 2. Egy szegény rongyszedő regénye. Dráma. — 3. Seta Stambulban. Látványosság. — 4. Szép pénzügytemény. Szívesített felvétel. — 5. Henrik porosz herceg autóturautja. Éprikép. — 6. Szerencsehozó galyak. Humoros. — 7. Napoleon és Josephine. Dráma a nagy francia császár életéből. — 8. Jancsi Pannihoz megy. Kacagató. — 9. Enklő és beszelőgép. „Mignon” opera nagy áriája mozgófényképpel, Madame Petracini, coloratur énekesnő előadásában.

Előadások este fél 7 órától kezdve.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrászda.

NYILTTÉR.*

Limbeck János és fia

első magy. kir. ezab. érekeporosó-gyára és temetőrendező intézetéből.

Arad, színház-épület Városi és megyei telefon: 93.

Waller Antal, a maga, úgy gyermekei Waller József, Waller Géza, valamint számos rokonai nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja, a forrón szeretett és felejthetetlen jó leány, illetve testvér és rokon

Özv. Dangi Jánosné szül. Waller Antóniának,

folyó évi augusztus hó 11-én, reggeli 4 órakor, életének 52-ik évében rövid szenvedés után történt jobblétre szenderültét.

A boldogult földi maradványai augusztus hó 11-én délután 7 órakor fognak az aradmegyei közkörház halottas csarnokában a római katolikus szertartás szerint beszenteltetni és Pankotára szállítva, augusztus hó 12-én délután 4 órakor utólagos beszentelés után a családi sírkertben örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő szentmise a boldogult lelki üdvéért augusztus 13-án a délelőtti órákban fog a pankotai plébánia templomban az egkek Urának bemutatni.

Aldás emlékére!

Arad, 1909. augusztus 11.

2942

Izr. Fiu-Internátus

Aradon

megnyílik szeptember 1-én,

mely az orth. hitközség felügyelete alatt áll.

Felvezetés: benlakó, bejáró magántanulókat mérsékelt díjazás mellett.

Felvilágosítást nyújt Steiner okl. tanító, Kápolna-utca 28.

Nagy választék,
Lemez és vas zománczott
Főzőedények,
Háztartási cikkek,
Konyha felszerelések,
Szőlőművelési eszközök,
Mindennemű szerszámok,
Gép és ipari cikkek,
acél, nikkel és sárgaréz áruk

és mindennemű

Vas árukban

Kérjük szíves megbízásait, melyek gondos kiszolgálásáról és jutányos számításáról biztosítjuk.

Kitünő tisztelettel

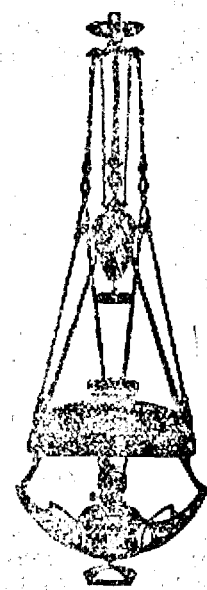
1451

Kneffel Károly és fia

vas- és szén-nagykereskedése.

Üzleti berendezésünk és állványok f. évi július hó elején mérsékelt áron eladó.

Tulzsufóit raktár miatt

mélyen leszállított árakban kaphatók legújabb és legizlésebb üveg, porcellán és meszőkészletek. Nagy választék függő és asztali lámpákból.

Legjutányosabb forrás 2051

figurális dísz tárgyakból.

Legjobb minőségű china- és alpacca-ezüst dísz tárgyak, ugyszintén elsőrendű evőeszközök.

Képkerekekől

óriási választék, több mint 400 új izlése mintá van állandóan raktáron.

FISCHER MÓR, Andrássy-tér 20. szám Fischer Élelappalota.)

Magyar és városi telefon szám 568.

9561—1909. sz.

Hirdetmény.

A gyalogutak gondozásáról alkotott 12757—403/1884. számú szabályrendelet 5. § a értelmében felhívom a ház- és telek tulajdonosokat, folyó hó 15-től szeptember 15-ig házuk, illetve telkük előtt az asphalt burkolattal ellátott gyalogutat mindennap délután 1 és 2 óra között, a másféle burkolattal ellátott gyalogutat este 7 és 8 óra között meglocsolni, mert ennek elmulasztása esetén az említett szabályrendelet alapján szigorúan büntetett fognak. Arad, 1909. évi május hó 5-én.

Sarlot,

főkapitány.

Használjon Nagysád Földes-féle

Margit-Cremet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen.

A MARGIT-CREME a főrangú hölgyek kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető.

Mivel a MARGIT-CREMET utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A MARGIT-CREME ártalmatlan, zsirtalan, vegytiszta készítmény, a mely a külföldön általános feltűnést keltett.

ARA 1 KORONA.

Margit-szappan 70 fillér. - Margit-pouder 1.20.

Gyártja:

Földes Kelemen laboratoriuma

ARADON.

461

Ezen cégről ismerhetők fel azon üzletek, amelyekben SINGER varrógépek árusítottak.

Gépeink nem szorulnak ajánlatra, csak arra ügyeljünk, hogy megfelelő helyen vásároltassanak.

ARAD, József főherceg-ut 9. sz.

Figyelmeztetés! Az összes más üzletek által Singer név alatt forgalomba hozott varrógépek egyik régebbi szerkezetünk után készültek, melyek újabb családi gépeink mögött szerkezetben, szolgáltatási képességben és tartóságban is messze elmaradtak. 2918

! ANOSMIN !

Kitűnő hatású szer a láb és kézizzadás megszüntetésére

Dr. Rozsnyay „Anosmin“ hintó pora.

1 doboz ára 1 korona.

Serail-hajszesz

Hajhullás, hajkorpa ellen kitűnő hatású. Megerősíti a hajgyökeret és előmozdítja a haj növeését.

1 üveg ára 1 korona 50 fillér.

Kitűnő minőségű fehér

asztalbor

jégbehűtve. 1 liter 60 fillér, betét a palackra 20 fillér.

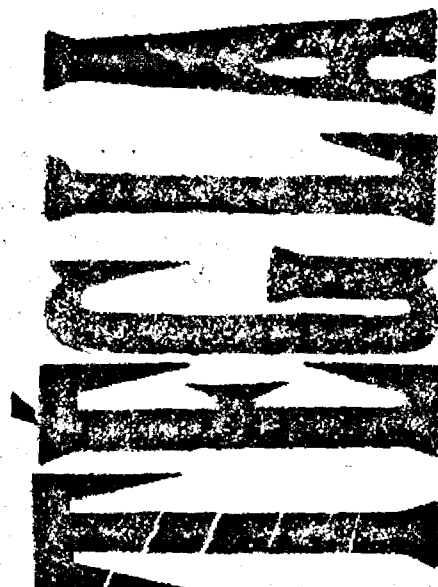
Kapható egyedül

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertárban

371

Arad, Szabadság-ter.

Pollak Sándor

körkémence téglagyárban 2

Mikalakan

Gyári telefon 515. Városi telefon 206.

Lakás: Erzsébet-körut 37.

ZÉGSZ

legjobb minőségű első és második osztályú kapható azonnali szállításra bármely mennyiségben az új vágóhid mögötti téglatelepemen. 2733

Nacht Viktor

fakereskedő és téglagyáros.

Iroda: Petőfi-utca 8.

Telefon-szám 324.

19723—1909.

Tervpályázat.

Arad szab. kir. város közönsége a közgyűlésnek 17964/456—1909. sz. határozata alapján pályázatot hirdet a felsőtemetőbe vezető bejáró kapu tervének az elkészítésére a következő feltételek mellett:

1. A pályázatban csak aradiak vehetnek részt.

2. A pályázat tervei 1:20 méretben készítendőek — plasztikus mintánál 1:10 a méret — azonkívül magában kell foglalnia egy alaprajzot, első, hátsó és oldal-homlokzati rajzot, keresztmetszeti rajzot és végül előmértetes részletes költségvetést is.

Tájékoztatásul szolgál még, hogy a kapu nem elzárásra, hanem a bejárás hangsúlyozására szolgál és hogy az építési költség legfeljebb 10000 korona.

3. A névaláírással ellátott pályázati tervek legkésőbb 1909. évi október hó 1-en déli 12 óráig a polgármesternél nyújtandók be. Később érkező pályaművek nem fogadtnak el.

4. A bírálóbizottságot a törvényhatósági bizottság állítja össze.

5. A pályadíj 150 korona az elsőnek és 100 korona a másodiknak.

A díjazott tervek a város közönsége tulajdonává lesznek, melyekről szabadon rendelkezik.

6. A bírálóbizottság a beérkezett tervekről 14 napon belül dönt, jogában van azonban a város közönségének, ha a pályázat nem kielégítő, azt részben, vagy egészben visszavonni a pályadíjakat és esetleg új pályázatot rendelni el.

7. A bírálóbizottság döntés előtt az összes pályázatokat közszemlére állítja ki.

8. Mindkét pályázatra ezen szabályzat megállapításai érvényesek. Arad, 1909. évi június hó 26.

A városi tanács

21672—1909. szám.

Hirdetmény.

Felhívjuk a közönségnek figyelmét a földmivelésügyi miniszternek a hesszeni légy elleni védekezés tárgyában kelt következő rendeletére.

„M. kir. földmivelésügyi miniszter. 77307/VII. 1. Valamennyi törvényhatóságnak. Mivel a hesszeni légy (lecidomya destructor) megjelenése esetén az ország nagy részében meglepően jelentékeny károkat okozhat, indítatva érzem magam, hogy az aratás megkezdése alkalmából az Egyesült Államokban tapasztalt sikerek alapján újból a következőket rendeljem el:

Azon községek, illetve városok határában, hol a hesszeni légy infectió az elmúlt, vagy a folyó évben nagyobb mértékben megállapított, az ugynevezett csalogató vetések veendő alkalmazásba.

Ezek abban állanak, hogy minden táblában már augusztus utolsó, vagy szeptember első napjában több helyen néhány barázdányi őszi gabona vagy árpa vetendő, mely célra a legsilányabb vetőmag is használható.

Ezek a csalogató-vetések arra valók, hogy a hesszeni legyek ezekbe rakják petéiket.

Az ilyen csalogató vetések aztán rendes vetés, — legkésőbb azonban a tél beállta előtt jól alászántandók, ügyelvén arra, hogy egész hosszakban tökéletesen föld alá kerüljenek és így belőlük tavasszal a légyrajok ki ne szármassanak.

Igen ajánlatos az ilyen alászántott csalogató vetések lehengerzése is

Arad, 1909. július hó 16.

A városi tanács

Nyomdánkban

egy ügyes

kifutó fiu

felvétetik.

APRO HIRDETÉSEK.

Akinek

ismeretség híján

házasárra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellőre,
kertészre,

kulcsárra,
gazdasszoyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége,

Aki

bérbeadni kíván

birtokot,
házat,
vadászterü-
letet,

kocsit,
lovat,
halászatot,
telket,

Aki

eladni kíván

butort,
szongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást, stb.
vagy

Aki

mind Ezeket vétel vagy bérbevitel cél-
jából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban értezt, ha az

ARADI KOZLONY

kis hirdetési

rovatát használja.

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók
és gyűrűk, aranyláncok, minden-
féle ékszereket ezüstneműeket ki-
váltak és veszek. Farkas Streicher
Arad, Tökölly-tér 1. 1771

Édesem!

Miért nem találkozhatunk? Fon-
tos beszédem volna magával. Leg-
közelebb a régi helyen várni fog-
om. Irjon! Udvozlóm és csóko-
lom. J. R. 2951

Ügynökök

hirdetések szerzésére fel-
vétetnek. Jelentkezések e-
lap kiadóhivatalában.

Magánház,

három szoba, mellékkeliségekkel,
zárt folyósóval, nagy telekkel,
melynek fele még beépítetlen, eladó.
Dezső-utca 11. sz. 2948

Egy fiatal kereskedő,

ki óvadékképes, vegyeskereske-
desbe üzletvezetői állást keres. Cím
a kiadóban. 2949

Papirkalapoknak

való krepp- és selyempapírok nagy
választékban. Aradi felvételi és
egyéb képes levelező-lapok nagy-
ban és kicsinyben. Irodai cikkek,
valamint üzleti könyvek kitűnő
minőségben. Névjegyek és nyom-
tatványok. Egész könyvtárak vé-
tele. Kerpel Izsó könyv- és papir-
kereskedése Aradon. Telefon 385.
262

2-3 iskolás deákat

teljes ellátásra elfogadnak. Bőveb-
bet Rákóczy-utca 9. sz. 2950

Kereskedelmi iskolát
végzett fiatal ember hely-
beli nagy „Részvénytár-
sasághoz” 80 korona
kezdőfizetéssel azonnal
felvétetik.

Szőlőcsomagoló papír,

kosár függőlegyes jutányos áron
kaphatók Pichler Sándor papirke-
reskedésében Arad, Szabadság-tér
1. sz. Telefon 308. Vidéki meg-
rendelések azonnal eszközöltnék.
2922

Olcsó nyaralás.

Menyházán, a kies fürdőhely egyik
legszebb pontján, a vasúti meg-
állóhely mellett olcsó, kényelmes
szobák és kitűnő ellátás kapható
Schida Józsefné „Elza” szállodá-
jában. 2887

Modern lakás,

mely áll 4 szoba, előszoba, fürdő-
szoba és mellékkeliségekből, Fer-
dinánd-utca 1. (Probst-ház) azon-
nal kiadó. 2890

Kovaszlácon

egy kis hold fagymentes szálló
eladó. Bővebbet Sarkad Választó
utca 28. szám. 2911

Modern kölcsöntárunkba

érkezett újdonságok: Móríz Zs.
Hét krajcár. Felicitás Rose: Heide-
schulmeister, Zobeltitz: Die Körbe
des Herrn von Wildenberg, Ingusz
I. Fia Arad, Andrássy-tér 16. 173

Képkirásítás

Raktáromban felhalmozott több
ezer művészi képet heliogravurált,
fény, olaj és színyomatot vala-
mint a most alkalmi vétel folytán
birtokomba jutott **művészi réz-
metszeteket** melyen leszálli-
tott áron **kiárusítom.** Bloch
H papirkereskedése Arad, Ad-
drássy-tér Salac-u. sarok. 1215

Jég

vasúti szállítását a közeli vidékre
elvallalja: Jégtelep, Petőfi-utca 7/a.
sz. Telefon 199. 1292

Keresek

egy feltétlen tisztességes idősebb
asszonyt, avagy leányt, minden-
nek két tagu családdhoz. Jó bánás-
mód biztosítva. Jelentkezhetni e-
lap kiadóhivatalában.

Nagymennyiségű

pléh-pánt

és

maculatura

jutányos áron

eladó.

Diamant Jenő

épület- és díszmű-bádogos.

Műhelye és
kész áru raktára: Ka-
zinczy-utca I. (Polgári flusko-
lával szemben.)

24480—1909. sz.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy az 1909.
évre elkészített nyilvános száma-
dásra kötelezett vállalatok adója
utáni ált. jöv. pótdó kivetési laj-
strom f. évi augusztus hó 15-től a
város adóügyi osztályánál 8 napi
közszemlére van kitéve.

Erről az adóköteleseket azzal
értesítjük, hogy netáni felszólalá-
sikat és pedig:

a) azon adózók, kik az illető
kivetési lajstromban tárgyalt adó-
nemmél már a múlt évben voltak
megróva, a lajstrom kitételének
napját.

b) azon adózók, kik a kivetési
lajstromban megállapított adóval a
kivetés évében első ízben rovat-
nak meg, adótarozásukat az adó-
könyvecskébe történt bejegyzését
követő 15 nap alatt a városi ta-
nácsnál előterjeszhetik.

Arad, 1909. augusztus hó 6-án.

A városi tanács.

482—1909. gsz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazda-
sági széke a külvárosi utak kavi-
csolása iránt f. évi augusztus hó
16-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 1450 korona.
Bánatpénzül leteendő a kikiáltási
ár 10%-a készpénzben vagy elfogad-
ható értékpapírokban a városi pénz-
tárban.

Az árlejtésen résztvenni csak
írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan
nyújtandók be s csak akkor vé-
telemek figyelembe, ha azokhoz a bá-
natpénz letét-lére vonatkozó pénz-
tári jegy mellékelve va s ha az
ajánlatottevő kijelenti, hogy az ár-
lejtési feltételeket ismeri és el-
fogadja.

Az árlejtési feltételek a 104.
számu szobában az árlejtést meg-
előzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazda-
sági sz. kének 1909. évi augusztus
hó 9-én tartott üléséből.

A gazdasági szék

3498—1909. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A világozi kir. járásbírósa mint
telekkönyvi hatóság közhirre teszi,
hogy a pankotai ipari és gazda-
sági hitelszövetkezet s a csatlako-
zónak kimondott Aradi polgári
takarékpénztár részvénytársaság
végrehajtónak pankotai lakós vég-
rehajtást szenvedő elleni 297 korona
és 50 korona tökekövetelés és járulé-
kai iránti végrehajtási ügyében az
aradi kir. törvényszék, illetve a vilá-
gozi kir. járásbírósa területén levő,
Pankota község határában fekvő
és a pankotai 322. sz. tkv-ben A. I.
sor 702. hrsz. szántóra 1052 kor.,
az A. + 3. sor 1297. hrsz. ópan-
kotai kertre 1808 korona és az A.

+ 4. sor 1968. szöllőre 1342 kor.,
továbbá a pankotai 424. sz. tkv-ben
A. I. 9. sor. 444. hrsz. 630. ó. i.
számu beltelkes házra 1912 kor.
ezennel megállapított kikiáltási
árban az árverést elrendelte és
hogy a fentebb megjelölt ingatla-
nok 1909. évi augusztus hó 31-ik
napján délelőtt 9 órakor Pankota
község házában megtartandó nyilvá-
nos árverésen a megállapított ki-
kiáltási ár 2/3-án alul eladatni nem
fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak
az ingatlan becsárának 10%-át bá-
natpénzül készpénzben, vagy az
1881. LX. t.-c. 42. §-ában jel-
zett, árfolyammal számított és
az 1881. november hó 1-én 3333.
sz. a. kelt igazságügyministeriumi
rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-
képes értékpapírban a kiküldött
kezéhez letenni, avagy az 1881. LX.
t.-c. 170. §. értelmében a bánatpénz-
nek a bíróságnál előleges elhelyezé-
séről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átszolgáltatni, az árverési
vevő tartozik nyomban a bánat-
pénzt a vetelár 10%-ig kiegészí-
teni.

A világozi kir. járásbírósa mint
telekkönyvi hatóság.

Világozon, 1909. évi június hó
4. napján.

Povolni,

kir. járásbíró.

2947

Német ajku fiatal leány,

ki apróbb házi teendőiben
járta, kis gyermekek mellé

kerestetik.

Ajánlatok fizetés megjelölé-
sével

Kaufmann Gyula

Dézna,

címre küldendők. 2948

Megérkeztek a nyári divat újdonságok

Brunner Béla

uri divat és különlegességek üzlete

Arad, Szabadság-tér 20.

Ferray-utca sarok, gróf Nádasdy-palota)

Ajánlja dusan felszerelt árurak-
tárát, hol a legszebb és legdivato-
sabb kalapok, **ingek**, gallérok,
készek, nyakkendők, keztük, zseb-
kendők, harisnyák, sétabotok és
asbörnyök, stb. kaphatók.

Nagy választék szalma és Pa-
nama kalapokban!

Divatújdonság angol és francia.

Illatszert különlegességekben.

Kamerli J. pécsi keztügyár főraktára.

Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Hidékli megrendelések azonnal eszközöltnék.

ARADI NYOMDARÉSZVÉNYTÁRSASÁG